Ч. 121 (14.664). Львів, пятниця 4. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„УССР є могутньою промисловою країною".

ДАЛЬШИЙ ХІД ЗІЗДУ КП(б)У.

На одному зі засідань XIII. зїзду КП(б)У генеральний секретар партії виголосив промову, в якій ствердив, що УССР „нерозлучна частина СССР" завдяки Сталінові() станула на передових становищах соціялістичного будівництва. УССР — твердив він — є

могутньою промисловою країною, і то ріжноманітно упромисловленою.

За три минулі роки УССР зробила великі поступи, її промисл збільшився на 104 прц. більше ніж у всьому СССР. Зокрема продукція засобів виробництва збільшилася на 115 прц., текстильний промисл на 109 прц., обувяний на 67 прц., також зросла домодільча продукція. Рівночасно зменшилися недомагання залізничого транспорту і дещо збільшився водний транспорт, поступила годівля худоби.

У політичній ділянці ствердив Косіор

дальше скріплення української державности" (?),

що проявилося в новій конституції, зближенню державного апарату до населення та у розцвіті „совітсько-української культури". До найбільших осягів національної політики партії зараховує Косіор українізацію великих міст. Нпр. Харків мав 1923. р. 37.9 прц. українського населення, 1933 — 48 прц. Критикуючи

недомагання партійної діяльности,

Косіор заатакував зокрема безбожників, які занедбали агітацію, бо „чимало партійних вождів думало, що серед віруючих залишилися лише старці".

Зате в іншій промові Косіор нарікав, що центральний комітет партії звертав за малу увагу на промисл, зокрема на вуглевий. Відколи столицю УССР перенесено до Києва, ослаб партійний провід Донеччини, недостача партійної чуйности спричинила велике шкідництво у вуглевому промислі. **Та злий стан промислу спричинило не лише шкідництво, але і злий провід Донбасу.**

Все таки зїзд ствердив, що лінія центрального комітету КП(б)У була правильна

Амбасадори Розенберґ і Карахан арештовані?

У Москві говорять, що арештовано відомого Розенберга, б. амбасадора Еспанії, що свого часу був генеральним підсекретарем Ліґи Націй, та б. амбасадора в Туреччині Карахана, найліпшого знавця східної політики СССР. Офіційні кола не дають у цій справі відповіди, стверджують лише, що оба дипльомати є тепер на відпустці, без службового приділу

У варшавських дипльоматичних колах ходять слухи, що ҐПУ вислало за кордон своїх представників, які мають сконтролювати льояльність совітських дипльоматів та їхні взаємини з місцевою суспільністю та з еміґрантськими колами.

17 німецьких воєнних кораблів на еспанських водах.

На еспанських водах були минулого тижня такі німецькі кораблі: 2 панцирники: „Адмірал Шер" і „Дойчлянд"; фльотиля торпедовців: „Альбатрос", „Фальке", „Ґрайф", „Сеадлер", „Леве" і „Кондор"; 2 підводні човна: У — 25. і У — 27.

Після нападу на „Дойчлянд" з Німеччини вислано до Еспанії ще панцирний кружляк „Ґраф Шпе", 2 малі кружляки „Ляйпціґ" і „Нірнберґ" та 4 підводні човни: У — 28, У — 33. У — 34 і У —35.

Разом є тепер на еспанських водах 17 німецьких воєнних кораблів

ЧИ СПРАВДІ ПОМИЛКА?

Як подає „Нюз Кронікл", летуни, які збомбардували „Дойчлянд" були буцімто переконані, що був це кружляк „Балеарес".

На еспанських фронтах.

Комунікат валенсійського уряду подає, що на **осередньому** фронті червоні йдуть вперед, завдаючи ворогові великі втрати.

Кейпо де Ляно заперечив ці вістки, стверджуючи, що національні війська відбили з великими втратами всі ворожі наступи на відтинках Ґранха і Кабезаґранде. Національне командування подає, що на **баскійському** фронті непогода утруднює операції, в околиці **Сієрра Лемона** відбито 2 ворожі наступи, подібно як і

на фронті Авіля, де червоні втратили понад 1.000 убитих, 5 великих повзів, 5 скорострілів, кількасот крісів і чимало воєнного матеріялу.

В околиці Сієрра Ґвадарама зістрілено 10 мисливських літаків і 5 бомбових.

У ґвадарамських горах національні літаки успішно бомбардували ворожі становища.

Протижидівські переслідування у Польщі

ПРЕДМЕТОМ ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ У БРИТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Лейбурівський посол полк. Веджвуд запитав у палаті громад мін. Ідена, чи відомо йому, що в Польщі збільшуються переслідування жидів і чи британський уряд думає ужити свого впливу, щоби ці переслідування спинити.

Мін. Іден відповів, що звернув увагу на протижидівські переслідування в Польщі, але не має основи припускати, що ці події спричинили посторонні впливи. На запит консервативного посла Вівіяна заявив Іден, що протижидівські переслідування не нарушили меншинних договорів; на запит ліберала Мензера, чи польські жиди зможуть еміґрувати до Палестини, мін Іден не відповів

Луцьк і Краків.

Львів, 3. червня 1937.

Не про будову автостради між старою столицею історичної Польщі і далеким волинським містом через майбутній судомирський осередок нової промислової Польщі буде тут мова. Ґеоґрафічні назви Луцьк і Краків згадую тут тому, що під цю пору були вони місцем двох замітних політичних польських процесів, які викликали чимало шуму на сторінках польської преси і серед деяких польських політичних кругів, зокрема у гомінкому вшехпольському таборі.

Оба процеси — і луцький і краківський — мають зі собою те спільне, що ті оба процеси зааранжували чи спричинили вшехпольські діячі — краківський один з тамошніх ендецьких провідників інж. Добошинський, зорґанізувавши збройний напад на повітове містечко Мисленіце біля Кракова, луцький управа польської народово-демократичної партії проти редакції польського санаційного тижневика в Луцьку „Волинь" за знеславлення. Формально-процесово оба процеси між собою ріжні. Процес у Кракові проти 49 членів ватаги Добошинського (сам він буде відповідати ще окремо перед краківським трибуналом суду присяглих) ведеться на внесок прокуратора за звичайні злочини (крадіж, ушкодження чужої власности, насильство і т. д.), хоч і на політичному тлі. Тому то цей процес відбувається перед звичайним трибуналом фахових суддів, бо справу їх провідника і команданта Добошинського вилучено як і формально суто-політичну до окремої розправи.

Інакше з процесом у Луцьку. Був це пресовий процес за знеславлення з приватного обвинувачення волинською вшехпольською партією редакторів „Волині" Зиґмунта Седлецького й адвоката Яна Лешинського за видрукування у „Волині" статті п. н. „Без Йосифа Пілсудського", у якій закинено вшехпольській партії на Волині протидержавну діяльність. Цей процес скінчився засудом ред. З. Седлецького на чотири тижні вязниці і 200 зол. гривни з припиненням виконання кари і на заплату приватному обвинувачеві коштів процесу.

Сучасна Польща зовсім не вбога на політичні процеси. Раз-у-раз відбуваються майже в цілій Польщі протикомуністичні процеси. Не рідкі є теж процеси на українському національно-політичному підложжі на українських етноґрафічних теренах за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів (ОУН), давніше проти членів Української Військової Орґанізації (УВО), хоч сьогодні не мають вони вже такого справді масового характеру, як було ще перед двома-трьома роками. Причина зменшення числа тих процесів відома — дуже значне ослаблення в терені акції українського підпілля. Висвітлення тих причин було обговорене вже нераз на сторінках „Діла" і вони знані нашому громадянству.

До найрідших випадків у судовій салі належать польські політичні процеси. Поза голосним свого часу і за кордонами Польщі варшавським процесом проти провідників Центроліваці, колишніх берестейських вязнів. у на-

слідках ще донині неліквідованим, політичні процеси відбуваються тут і там спорадично проти деяких місцевих вшехпольських діячів, головно підпольної сьогодні Организації Народово-Радикальної (ОНР), лівого, усамостійненого крила польської ендеції. До судових процесів приходить на цьому відтинку всеж таки розмірно рідко, бо польська влада публичної безпеки користується тут частіше табором у Березі Картуській при помочі адміністраційного зарядження, не турбуючи тимсамим державної прокуратури і судів.

Краківський процес проти ватаги Добошинського добігає кінця і нині-завтра буде проголошений присуд. Характеристичні були зізнання самого героя мисленіцької збройної виправи інж. Добошинського, що його слухали як свідка. Він не відкидуючи від себе відповідальности, сказав, що метою його наїзду на Мисленіце літом м. р. була демонстрація проти теперішнього режіму, з яким він зовсім не погоджується і його поборює. Боївки, що він їх творив, мали на меті охорону вшехпольських зібрань перед нападами комуністів і взагалі поборювання комуністичного руху серед польського селянства й робітництва. Своїми зізнаннями не відкрив Добошинський нічого нового, бо всім у Польщі відомо, як ставиться ендеція до теперішнього режіму і до непольських народів, (там, на польській території, головно до жидів). Сам наїзд мав радше оперетковий вигляд, хоч і скінчився трагічно і для самого аранжера і для членів його ватаги, майже виключно бідних селян. Більшість з них дістане судовий присуд. Дальша й остання дія з героєм наїзду закінчиться перед трибуналом суду присяглих. Для нас безпосередньо ця справа байдужа.

Зате не байдужий для нас луцький процес та його вислід. Перед трибуналом цього суду пересунувся цілий гурт волинських політиків і діячів. Зізнавав теж колишній премієр і творець та керманич Безпартійного Бльоку співпраці з урядом полк. Славек, а з українських волинських діячів з табору Волинського Українського Обєднання ред. Олександер Ковалевський. Зізнаннями польських волинських послів і діячів з кругів санації стверджено у суді, що саме за теперішнього режіму польський стан посідання на Волині скріпився дуже значно, і то в усіх ділянках. Осіло там польських осадників і кольоністів 22.000 родин, себто понад 100.000 душ, що сьогодні почуваються зовсім добре. Самоуправу, в якій давніше не було зовсім поляків, або було їх дуже мало, взяли поляки виключно у свої руки і всюди є у проводі. В економічному житті і в кооперації теж те саме явище. „З польських дітей 99% учиться у польських школах, а шкільний утраквізм полягає виключно на цьому, що між предметами науки у польській школі є тільки наука української мови. І т. д. і т. д. Словом, стверджено величезний поступ на Волині польських впливів у культурному і державному розумінні, не зважаючи на те, що відсоток поляків доходить там навіть на основі польської статистики ледви до 16%.

Властивою головною особою — тільки укритою за кулісами — у луцькому процесі була особа воєводи Юзефського, проти якого ендеція веде здавна безпощадну кампанію, ніби то за те, що він підтримує український рух на Волині, чим, мовляв, недвозначно шкодить полякам. Зізнання полк. Славека доказали, що ціла десятиліття політика воєводи Юзефського на Волині мала завжди апробату пок. марш. Пілсудського і всіх потравневих урядів, між ними і його як премієра, та що воєвода Юзефський ділав на Волині згідно з інтенціями польських рішальних чинників у Варшаві. Про фактичні успіхи його політики для Польщі згадали інші авторитетні свідки і про це згадано вже вище. У світлі всіх тих зізнань вийшов Юзефський як дійсний творець теперішньої польської суприматії на Волині, на тій Волині, де ще в 1922 р., поляки не зважаючи на підтримку влади, не могли вибрати ніодного свого посла (нині 75 проц. послів і сенаторів з Волині є польської народности).

Тенор судового присуду зі засудом ред. З. Седлецького дещо заскочив публичну опінію. Вшехпольський табор уважає його за свою перемогу, чи за перемогу своєї політичної тези, критичної супроти політичних ходів шефа сучасної волинської державної адміністрації, словом: за кондемнацію теперішнього офіціяльного волинського режіму.

Ми далекі від того, щоб снувати якінебудь політичні комбінації на тлі луцького процесу. Фактичний стан тамошніх відносин — для нашої справи дуже-дуже нерожевий — нам у Галичині здавна добре відомий. І після процесу нема виглядів на те, щоб той стан змінився на ліпше для нас у найближчій майбутности.

Д-р Степан Баран.

З XIX. Конвенції Українського Нар. Союзу в Америці.

Від Ред.: Перед двома днями помістили ми в „Ділі" про наради й вислід XIX. конвенції Українського Нар. Союзу у Вашингтоні кореспонденцію д-ра С. Демидчука. Нині подаємо ще про ту конвенцію кілька цікавих інформацій.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЙНИХ НАРАД.

Наради 19. конвенції У. Н. Союзу розпочалися 10. травня в год. 9. рано привітом головного предсідника У. Н. Союзу М. Мурашка. Предсідник згадав за ті ідеали, які положено в основи У. Н. Союзу, і підкреслив, що він певний, що й теперішня конвенція матиме при нарадах увесь час на увазі, що У. Н. Союз і надалі має держатися давніх ідеалів і дбати про добро нашої іміграції та Рідного Краю. Потім повстанням з місць віддано пошану померлим членам У. Н. Союзу.

В імені верифікаційної комісії дел. Юліян Монастирський ствердив, що на конвенції є 316 повноправних делеґатів і 18 членів уступаючого головного уряду. Всі вони мають 554 голоси.

Головою конвенції вибрано проф. Григорія Германа з Вилкс Бері, Па. Заступниками голови вибрані д-р Амвросій Кібзей, Дітройт, Міш., і Дмитро Братусь, Рачестер, Н. Й. Секретарі: інж. Степан Куропась, Шікаго, Ілл., і Марія Кіценюк, Елізабет, Н. Дж.

До комісії просьб і скарг вибрані такі делеґати: Юліян Павчак, Марія Малевич, Антін Шумейко, Мирон Литвин, Дмитро Шмаґала. До комісії виборчої: Іван Сидор (з молоді), Мих. Боднар, Іван Пігуляк, о. Григорій Пипюк, Семен Присяжний, Іван Кривокульський, Іван Ґрабар. До пресової комісії ввійшли: Омелян Решок, д-р Семен Демидчук, Марія Стадвір.

Потім гол. пред. М. Мурашко передав урядування конвенційній президії. Забрав слово голова конвенції проф. Герман і, подякувавши за вибір, підкреслив, що це від загалу делеґатів залежить, які будуть висліди нарад. Згадав, що він обєднує собою стару і молоду ґенерацію, бо уродився в старім краю, а виріс і виховався в Америці; тому знає почування цієї молоді, як теж добре розуміє і відчуває почування старших.

ПОЛІТИЧНІ ПРОВІДНИКИ НА ВІДВІДИНАХ І НА БЕНКЕТІ.

В середу сполудня на конвенцію навідався **Льоренс Вуд Робертс** молод. („Чік" Робертс), б. підсекретар скарбу й один з провідників Демократичної Партії. Представлений адв. М. Пізнаком, Робертс заявив, що він говорить в імені Джіма Фарлія, що тепер виїхав з Вашингтону. Він заявив, що Фарлі казав йому запевнити українську конвенцію, що він добре памятає ту прислугу, яку зробили українські іміґранти, головно вуглекопи: для здобуття Пенсильванії для президента Рузвельта.

Згідно з постановами конвенційних нарад, що керувались оглядами й потребами української національної пропаганди, у середу в 8. год. веч. відбувся конвенційний бенкет.

Тостмайстером бенкету був **д-р А. Кібзей**. Коло нього на естраді засіли всі члени головного уряду У. Н. Союзу, президія конвенції, представники вашингтонської кольонії та запрошені американські політики. Велике число тих останніх показує, що звязки української еміґрації з політичними кругами значно поширились та що українці серед них уже добре відомі.

Тостмайстер представив визначних членів і гостей конвенції, але нікому з членів голос не давав, щоб не перемінити бенкету у виборче віче. Забирали голос лише гості.

Адвокат Михайло Пізнак з Ню Йорку представив конґресмена **Джана Бойлена** з Ню Йорку, котрий підчеркнув льояльність українців та їх боєві прикмети. Далі він закликав українців до організації словами: „Памятайте, що тут нічого не можна здобути без організації!"

Адвокат Роман Смук з Шікаго представив конґресмена **Адольфа Сабата з Шікаго**, що є „деканом", себто найстаршим членом конґресу. Конґресмен у своїй мові підчеркав, що українські іміґранти використали вповні всі нагоди американського громадянства в часі війни і миру. Він взивав українців бути льояльними супроти своєї прибраної вітчини і супроти своєї національности, що одно другому цілком не перечить.

Конґресмен з Конетикот **Герман П. Копплмен**, згадав про своє походження з України та пригадав на свої заходи добути признання для української самостійности. Він радив українцям не журитися, що вони ще не мають свободи, бо „Риму не збудували за один день". Його будували довго, але все таки збудували. Він висловив своє переконання, що Україна таки колись буде самостійною державою.

Інж. Володимир Малевич представив конґресмена **Мекґратія** з Каліфорнії, котрий зложив конвенції привіт від своєї округи, в якій є чимало українців та інших еміґрантів.

Роберт Ґ. Ален, конґресмен з 28. округи Пенсильванії, привитав гостей привітом „Христос воскрес" та запрошував членів конвенції відвідати конґрес підчас засідань конґресу.

Чарлз Р. Екерт, конґресмен з 26. округи Пенсильванії, пригадував на важні події з околиці Аліквіпи, що відбилися широким відгомоном по всьому краю. Він підчеркував потребу підтримувати еміґрантами свої культурні питоменности, бо вони роблять їх життя на еміґрації глибшим. Він закликував українців боротися за це життя та за усунення усіх суспільних недостач, як нпр. безробіття й непевности іствування.

Адвокат Іван Сквір з Мекаду представив конґресмена **Джеймса Г. Ґілдія** з 13. конґресової округи в Пенсильванії. Потім конвенцію привитав **Антоні А. Флеґер** з 22. округи в Огайо та **Михайло Дж. Кірван**, конґресмен з Йонґставну, Огайо.

Проф. Григорій Герман представив конґресмена **Дуї В. Джансона**, „великого шведа з Мінесоти", котрий представив свою партію як таку, що бореться за рівну нагоду й рівноправність для всіх іміґрантів.

По українськи привитав делеґатів поручник **Теодор Калакука**, що працює у Вашингтоні у відділі кватирування війська.

Після того група танцюристів з Балтимор одіта в українські народні строї, виступила під проводом п. Фенчинського з низкою народніх танців. При кінці всі гості обєднались у відспіванні народніх і стрілецьких пісень та національних гимнів. Учасники розійшлися пізно по півночі, з почуттям, що це був справді бенкет великої політичної ваги.

ТРИ СЕНАТОРИ НА КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

На четвергові наради конвенції прибули привитати делеґатів три сенатори.

Сенатор **Ґофі з Пенсильванії**, автор законопроекту про робітничі відносини в цивільнім промислі, представлений адв. М. Пізнаком, підкреслив, що делеґати конвенції У. Н. Союзу у своїй більшості — це робітники, які скористають з політики „нового розділу" президента Рузвельта, за яку бесідник заявився цілою душею.

Сенатор **Роял С. Ковпленд**, представлений теж адв. М. Пізнаком, ствердив, що український нарід признаний за один з найстарших зпоміж культурних народів, які знає історія. Цей нарід ще краще відомий зі своєї боротьби за волю й ідеали свободи. Тому саме українці є такі льояльні супроти Америки, бо вони переконані, що ті ідеали свободи слова, віри, зборів та організації в Америці можуть найкраще проявлятися. Сенатор підкреслював, що він займається спеціяльно еміґраційними спра

вами. І тому, говорив він, колиб якому українцеві сталася яка кривда в емігрантських справах, то хай покривджений дасть про це йому знати, а він подбає, щоб його справа була справедливо полагоджена.

Сенатор **МУр з Ню Джерзі**, представлений адв. Вагнером, запевнив, що він знає історію України, шпихліра Европи, і далі згадував, що він знає душу емігранта, бо він є сином бідного ірляндського робітника, котрий ніколи не мріяв про те, що його син може стати губернатором стейту і потім сенатором. Приглядаючись українському народові, говорив бесідник, ми набираємо переконання, що він не може пропасти, бо він вірить у Бога і свободу. А такий нарід ніколи не пропаде.

НОВИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ.

XIX-ту головну конвенцію У. Н. Союзу покінчено на суботнішнім вечірнім засіданні пізно в ночі проголошенням висліду виборів головного уряду.

До нього ввійшли: Микола Мурашко, головний предсідник; Григорій Герман, заст. гол. предсідника; Марія Малевич, заст. гол. предсідника; Дмитро Галичин, головний рекордовий секретар; Роман Слободян, головний фінансовий секретар-касієр.

До головної контрольної комісії вибрані: Дмитро Капітула, д-р Амвросій Кібзей, інж. Степан Куропась, адв. Омар Малицький, адв. Роман Смук. Комісія буде складатися з 5 членів на основі зміни статуту У. Н. Союзу, принятої на цій конвенції.

Радними вибрані: Тарас Шпікула, Іван Литак, Микола Давискиба, Антін Шумейко, Ілля Гузар, Степан Слободян, Онуфрій Запоточний, Іван Ваверчак, Володимир Дідик, Юлія Баволяк і Стефанія Палівода.

—o—

НОВІ АПЕТИТИ...

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ КАЛЕНДАРЯ І ДАЛЬШОГО ОБМЕЖЕННЯ НАШИХ ПРАВ У ШКІЛЬНИЦТВІ ТА В ЦЕРКВІ.

Дня 23. м. м. відбувся у Тернополі окружний зїзд при участи понад 200 делегатів від Т. Ш. Л. та інших польських товариств, що ведуть оживлену польонізаційну акцію на наших землях. Наради відбувалися в салі Т. Ш. Л. у присутности віцевоєводи Т. Маліцького, полк. Густава Пашкевича, як представника війська, візитатора Генрика Блажевського та інших урядових чинників і представників ріжних польських центральних товариств. По звітах з організаційної, освітньої і фінансової діяльности Т. Ш. Л. д-р Г. Орлінський виголосив реферат п. н. „Характеристика умовин праці і напрямні на майбутнє". Після того присутні приняли низку резолюцій, з яких важніші подаємо в перекладі.

Отже в першій резолюції автори витають з радістю щораз то кращі умовини національної консолідації поляків, що її від півтора року переводять з успіхом у Сх. Галичині спеціяльні „комітети порозумевавче". Друга резолюція закликає всіх поляків до суспільної праці в польських товариствах, бо пляни поляків на цих землях можна здійснити лише „пляновою працею і раціональною працею виконавців". Ті поляки, що не можуть працювати суспільно, повинні складати данину розмірно до своєї маєткової спроможности. Третя резолюція взиває поляків до найтіснішої співпраці з римо-католицьким духовенством, щоб „запевнити усім полякам якнайкращу душпастирську опіку, а кожній польській дитині виховання і науку в римо-католицькім обряді.

В четвертій резолюції зібрані домагаються якнайшвидшого і найвидатнішого побільшення числа римо-католицьких парохій і негайного кредування нових римо-католицьких парохій. Одночасно домагаються оснування окремого римо-католицького єпископства в Тернополі.

6. Беручи під увагу, що юліянський календар у греко-католицькій церкві — у відріжненні від григоріянського календаря, що обовязує в костелі — є одною з дуже важних причин українського сепаратизму та що святкування цих свят у ріжних речинцях зле відбивається і на господарськім життю і на співжиттю обох національностей, зокрема в мішаних родинах, зібрані домагаються від державної влади, щоб доложила зусиль і ввела григоріянський календар також до церкви.

7. Беручи під увагу, що земля є основою буття народу і що коло 80 прц. польської (??) землі вже в часі істнування Польщі перейшло в чужі руки, зібрані домагаються енергійних і більше доцільних ніж дотепер розпорядків, які внеможливили би на майбутнє перехід польської землі в непольські руки.

Далі приняли резолюцію, щоб повітові і міські самоуправні союзи приступили до будови крамниць для польських господарських підприємств. В чергових резолюціях домагаються, щоб уряд видав закон зі забороною шкільного плебісциту у справі зміни мови навчання в публичних загальних школах, бо мовляв, плебісцит лише заогнює польсько-українські взаємини. Висунули теж домагання, щоб в утраквістичних школах і школах з українською мовою навчання збільшити число годин навчання предметів польською мовою так, начебто утраквістичні школи не були дійсно польськими школами, в яких у найкращому випадку вчать дітей ледви кілька годин української мови, а всі інші предмети викладають лише по польськи. Також в тих кільканацятьох народніх школах з українською мовою навчання, що їх шкільна влада ще не замінила на утраквістичні, учителі викладають більшість предметів у польській мові. Тому домагання зїзду, щоб побільшити ще число годин для навчання предметів у польській мові, змагають лише до повної ліквідації тих скупих наших прав у шкільництві, що дотепер ще залишилися. Ці бажання ще яскравіше виринають з передостанньої резолюції того змісту, щоб в одноклясових школах учив лише учитель поляк. Зате у школах з більшим числом учителів управителями шкіл можуть бути лише поляки. Зїзд домагався теж, щоб влада не допускала українських учителів на терен тернопільського воєвідства. Чи це не глум? Адже українського учителя чи учительки годі зі свічкою вже найти не то у Східній Галичині, але взагалі на українських землях. Зате недобитки наших учителів коротають своє важке життя в корінній Польщі.

Вкінці зїзд домагався, щоб держава законом уможливила взагалі батькам зміняти обряд дітей до 14 р. життя (себто згодилася на явне душехватство) або в найгіршому випадку могли зміняти обряд своїх дітей до 8. р. життя.

Як бачимо, то наші сусіди підготовляють наступ на нас на усіх фронтах. Крайня теж пора, щоб і ми узгіднили свою діяльність і повели продуманий протинаступ.

МАКСАНС ВАН ДЕР МЕЕРШ 3

БУНТ.

(Докінчення).

Другої днини над ранком Карель Ван Артембург обходив місто, щоб оглянути загрожені місця і якнайшвидше їх забезпечити. На майдані, під вежею сполоху, дві тисячі робітників лежало покотом, побиті. Їх вартовано — кругом палахкотіли свічки і лемент жінок та плач дітей здіймались поночі жаским зойком.

Досі не знайдено трупа отця Августа.

А Ван Артембург ішов усе доглядаючи будівлі, оборонних засік, усе допитуючи варти:

— Мій син? Чи ви найшли мого сина?

Ніхто його не бачив.

Тільки біля руїн північної башти, де валка робітників, ще чорних і скривавлених працювала при світлі смолоскипів, знайдено трупа отця Августа та сина вожда заколотників.

Поволі вертався Ван Артембург до центру міста. Його супроводила в мовчанці мала ватага мужви. І в передмістях його чернь пізнавала, чути було глухе шепотіння.

— Це він!

— Це він винен.

— Твої руки повні крови, Артембургу!

— Віддай мені мого батька.

— Мого дружину!

— Мого сина!

А інші його бороняли, так, що довелось сточити невеликий бій.

Ван Артембург ішов прискореним кроком. Він чув, що в ньому починає клекотіти гнів і сором. Його почот мовчав. Так добили вони до Артембургового стеену.

І тут збирався похмурий люд, що глухо та зловісно ремствував, коли вожд минав його, щоб увійти до свого дому. Там уже чекали його. Люди збирались і на чорному подвірі перед домом, що кидав вікнами жовті смуги. Наэустріч Каролюсові заметушились його рідні.

— Гвібрехт пропонує мир

— Мир?

— Так, ласка обіцяна всім: передовсім тобі, як лише віддадуть ключі міста перед завтрішнім світанком. Ти будеш бурмістром..

— А податки на вовну?

— Це залишиться без змін.

— А справа хліба?

— Так, як було досі.

— Таким чином я бився за ніщо?...

Всі його оточили, всі керманичі бунту, які щойно три дні тому були тут, щоб просити його діяти якнайшвидше. Тепер вони вагались, непокоїлись...

— Дві тисячі вбитих. Північна дільниця зруйнована. — Запізно спинятись, — гнівно крикнув Артембург, — треба йти до кінця. Ґвібрехт в дуже лихому становищі. Це доказують його пропозиції. А ми зможемо ще раз відбити наступ. Крім того Клявдіюс Вільверт зі своєю дружиною наспіє під наші мури та візьме барона з запілля.

Всі споглянули по собі та похитали головами.

— Ще трупи? Ще битись?

— Нам бракує хліба.

— Наші крамниці розграбовують.

— Мені спалили фабрику..

— Мені забили брата...

— А мені батька..

— Слухайте, Ван Артембург, ми вже ослабли.

— То невже ви забули, — спалахнув Ван Артембург, — що ви говорили ось тут три дні тому? Свобода, обовязок, що це було? Слова, слова? То хіба вітер маєте в роті, дармослови...

Вони так якби не розуміли його.

— Так, так, але мій старшенький у полоні...

— Мій дім спалили...

— Мого дружину вбили...

Ван Артембург обернувся до своїх, до приятелів, родини, жінки. Він сподівався слова потіхи, підтримки. Мовчання.

— Гей ви, відповідайте!.

Всі мовчали.

— Ви мене штовхнули до діла. Ви мене присилували до нього. Цеж ви казали „воля, обовязок..." Хіба забули? Йорисе, Матвію, дядьку, Люітгарде? А ти, Магдалино, моя дружино.

— Це правда — промимрив дядько Люітгард, — але бачиш — ми зруйновані...

— Подумай про батька, Каролюсе, — докинув брат Матвій — двоє з нас, братів, у полоні...

— А ти Магдалино?

— Я не знаю, — відповіла вона зовсім тихо — мені сина вбили...

— Ти говорив про обовязок, Карле — почав знову дядько Люітгард — і загальне шемрання його підтримало. — Саме тепер час показати, де твій обовязок Не дати терпіти ні твоїм найближчим ні цілому місту. Це лиш зайва гордість промовляє з тебе...

— Замовчи, — крикнув Ван Артембург — замовчіть ви всі, брехуни! Великі ваші слова, що ними ви мене обдурювали, я ще досі чую. Прига-

З нашого мистецтва.

ВИСТАВА ЧОТИРЬОХ.

Вистава чотирьох у природничому музею Н. Г. Шевченка згуртувала малу групку виставців, незвязаних спільною школою, припадком, або просто охотою виступити. Через те вистава неодноціла і треба брати кожного виставця зосібна, дошукуючись між ними якоїсь групової спільноти, крім, розуміється, бажання „добре малювати", але в кожного по свому.

Властивий характер виставі надають Іванна Чижник і Григор Смольський. Нижник помітно розвиває свій кольористичний змисл і її досягнення давно вже перейшли рямці учнівської студії, з яких і досі не вийшли деякі учні Новаківського. Її речі сміливі, мальовані енергійним мазком, із розмірно досить добре вже в нас розробленого пастозного експресіоністичного малярства переходять помітно до шукання нових, більш кольористичних, ніж фактурних вартостей. Тут замітні передовсім її квіти, чисті в тонах та деякі портрети, що всі назагал стоять на відповідній висоті, хоч часом з причини сутомалярського заложення обличчя виходять може надто здеформовані і „невикінчені". Завданням артистки повинно бути, здається нам, втримати надалі рівновагу між більш спрецизованою підбудовою — рисунком, і самим малярством, яке схильне висловлюватись у тому роді малювання поза рисунковою дисципліною будови образу.

Речі Смольського дуже ріжноманітні. Велика розмірами композиція „Довбуш"", не без деяких малярських вартостей, не задовольняє вповні ні своїм надто симетричним укладом, що скоро знеохочує око, ні виразами осіб, що необєднані якоюсь одною гадкою чи акцією, властиво лиш позують кожна для себе. Деформація, що її автор допустив подекуди, головно в обличчях, неоправдана саме тому, що вона не підсилюючи виразів, дає скоріше враження анатомічних недотягнень. Зате менші речі, як портрет Вірки С., чи обидва краєвиди з Калуша — добре скомпоновані і цікаві під кожним оглядом. Незалежно від цього можнаб звернути увагу, що синя і фіолетна барва часом надто „матеріяльні", не передають простору чи предмету. Ілюстрації до „Довбуша" виконані темперою вражають радше недоцільно вжитою технікою — мистець малює темперою, як олією, грубо і через те вона виходить брудна та непрозора. Та згадані вище речі, як також деякі париські пейзажі показують чималий поступ у Смольського: вислів його споважнів і скрізь кидається в очі намагання братися за складніші сюжети.

Про речі Олега Лошнева та Петра Обаля важко щось реального сказати. Обік кількох великих рисунків, по-академічному точних, виставив Лошнів цілу серію дрібних акварель нераз величини листівки або карти до гри, речей кращих та гірших, та про які годі сказати щось більше як те, що декоративне трактування деяких із них спрощує занадто вираз.

Обаль, що виставив серію дереворитів та рисунків кредкою, дає нагоду зайвий раз звернути йому увагу на те, що треба працювати більш на якість, як на скількість. Його дереворити, великі розміром, завжди в тому самому стилі, з тим самим способом різання, часто з недбалим рисунком. Дещо свіжіші його рисунки (з вербою і хатами), але форми нпр. хмар часто гостро обняті рамою. Взагалі Обаль повинен себе взяти в руки й більше працювати над однією речею та не розздроблятись.

С. Г.

Підпал монастиря СС. Василіянок у Словіті.

У вівторок 1. ц. м. в год. 9-ій вечором вибухла пожежа в будинках монастиря СС. Василіянок у Словіті. Пожежу запримітила наставниця сиротинця, яка молилася перед спанням. Незловлений палій підложив вогонь під роги двох стоділ, де була солома і сіно. Заки наставниця заалярмувала людей, всі три стодоли стояли вже в огні і тому про ратункову акцію не було навіть мови. Слід додати, що малі діти, вертаючися з церкви з богослуження запримітили якогось типа, який перескочив через монастирський мур на вулицю з монастарського городу, де стояли стодоли і чим швидше став утікати у протилежний бік. Одночасно діти доглянули стовп вогню і почали кричати „горить". — Палій вибрав саме такий момент коли вітер віяв у напрямі монастиря. Вітер був сильний, але на щастя підчас пожежі повіяв у протилежньому напрямі. Лише тому згоріло три стодоли, а монастир, церква, шпихлір і стайні залишилися ненарушені. Чи вогонь підложив комуніст чи інший злочинний тип покищо не відомо.

Розмови Бльомберґ — Мусоліні.

Німецький міністр війни марш. Бльомберґ, що приїхав учора до Риму, приступив до розмов з Мусолінієм, хоча офіційно твердять, що темою розмов є виключно вісь Берлін—Рим, „Юнайтед Прес" твердить, що оба державні мужі обдумували спільну німецько-італійську акцію на морі й суші проти кораблів і літаків червоної Еспанії на випадок провокації. Мусоліні обстоює рішучу морську й сухопутну інтервенцію проти уряду з Валенсії, якщо би комітет неінтервенції не зумів перешкодити нападам червоних летунів на італійські й німецькі военні кораблі. Марш. Бльомберґ і Мусоліні обговорили теж тісну співпрацю ґенеральних штабів Німеччини й Італії.

КОРОЛЬ І МУСОЛІНІ ВИТАЮТЬ МАРШ. БЛЬОМБЕРҐА.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Міністр війни марш. Бльомберґ відвідав нині летовище у Фурбара, де повитав його Мусоліні, мін. Чіяно, мін. Альфієрі і представники війська та партії. Дещо пізніше на летовище приїхав король Віктор Емануїл. Марш. Бльомберґ оглянув досвідний павільон летунської зброї і стрілен та обсервував їх використання. Опісля король, Мусоліні і марш. Бльомберґ перейшли до обсерваторії, звідкіля приглядалися вправам і нападам літаків. Опісля ескадри мисливських літаків виконували акробатичні лети. По відїзді короля марш. Бльомберґ відлетів літаком „Дуче", яким кермував сам Мусоліні, до летунського міста Ґвідонія.

Німецький амбасадор фон Гасель гостив обідом марш. Бльомберґа, мін. Чіяно, марш. Бадолія, віцеміністрів військових справ і та шефа головного штабу. По обіді відбувся равт.

—o—

ПОСУХА НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ, 3. 6. ПАТ. Наслідком небувалої посухи, яка була ввесь травень у сучавському повіті, що загрожує не лише збіжам і паші, а також унеможливлює всякі полеві роботи, бо земля висохла як камінь, у всьому повіті відбуваються численні процесії, щоб випросити дощі. Вірні обох віроісповідань ідуть із хоругвами та образами на поля і там правляться богослуження.

дайте лишень: „Каролюсе це твій обовязок". Гадаєте, що я так скоро забуваю це страшне заклиття? Обовязок! Але для вас це слова на вітер. Це лиш пустий звук, що його вимовляють ваші уста, коли думаєте в той час про почести, про гроші, про свої фабрики та крамнички, про своє скупе життя... Гаразд! Тим гірше! Не знаєте того, що можливе ви — обманці, шахраї, мерзотники, що ховаєте під гримасою героїзму свої низькі похоти, ви стали знаряддям, сурмою Бога! Це ви, негідні, розбудили в мені почуття обовязку, хоч самі в нього не вірили. Тепер — запізно. Бо є сили, що раз розковані, вже не можна вдруге уявнити. Ви пробудили мою свідомість — тепер запізно відступати...

Барон Ґвібрехт не дістав ключів від міста. Він ударив на місто світанком. Ван Артембурґ і його вірні з мужви обороняли валів. Звідусіль, по довгих драбинах драпались на вали громади людей, де їх збивали величезними каменюками. Карель узяв собі зброю отця Августа — ланцюг з литим ядрм і на руїнах північної вежі ставив чоло навалі. А тимчасом народжувався день у легкій, рожевавій заграві, край ясного неозорого неба, засіяного дрібними та тремтливими баранцями.

Далеко на сході Ван Артембурґ спостеріг нараз густу хмару, що виростала неначе з землі. І він не знав ще чи це були ратники старого Клявдіюса Вільверта, що наспівали з відсічю, здіймаючи пил на шляху, чи може це була тільки мягка та широка імла, що підводилась свіжим ранком над озерами Бляйкаарту...

Переклав Ю. Косач

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академ. молоді прислали до Адміністрації „Діла" дальше: з продажі образів „Вїзд Б. Хмельницького до Києва" І. Павлик, Львів, Ринок 10. Ринок 10, зол. 3.— і дальше буде складати; Анна Кобринська, Львів, 10.— зол.; Анна Береська, Львів, 5.— зол.; на заслугу батька інж. Ярослав Соневицький, Тернопіль 20.— зол.; Йосиф і Е. Смішкевичі, Колбаєвичі, зол. 5.—; Л. Клапоущак, Касперівці, зол. 5.—; П. Сікора, Варшава, зол. 2—; Петро Осьба, Людвиківка, зол. 5.—. — Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги академічній молоді 173 зол.

—o—

Шлюб кн. Віндсора.

МОНТ, 3. 6. ПАТ. Обряд цивільного шлюбу почався на замку Канде в год. 11.35 з деяким спізненням. Мер Мерсіє відчитав імена та назвища новоженців і вичислив титули та відзнаки князя. Як свідки виступали майор Меткальф в імені князя та п. Роджерс в імені пані Вордфілд. Д-р Мерсіє відчитав §§ 212, 213 і 214 цивільного кодексу, потім завдав новоженцям обовязкові стереотипні запити. Як д-р Мерсіє дістав від них притакуючу відповідь, виголосив коротку промову, яку закінчив бажаннями щастя молодій парі.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Єпископ Фулгем, якого юрисдикція обіймає англійську церкву у Франції, переслав телеґраму епископові Андерсон-Жардінові, який має дати церковний шлюб князеві Віндсору, в якій запротестував тому, що поступив без його дозволу.

—o—

По широкому світі.

Польська делеґація виїхала до Будапешту, щоби перевести торговельні переговори з мадярським урядом.

В американському стейті Ню Джерсі дійшло до кривавої сутички поліції зі страйкуючими робітниками фабрики білля, що не хотіли допустити до неї інших робітників. Ранено 27 осіб.

Міжнародній залізничий конґрес почався в Парижі.

Б. словацького посла Туку, засудженого на 15 літ вязниці, віцепрезидента партії словацьких автономістів, випустять тимчасово на волю.

—o—

СКОРОСТРІЛИ ПРОТИ КУПАЛЬНИКІВ.

ЧЕРНІВЦІ, 3. 6. ПАТ. „Наша Реч" повідомляє, що в Сороках (Бесарабія) уставили на тамошній пляжі два скорострілі, щоб не допустити до переходу купальників на другий бік Дністра до СССР і навідворот.

—o—

БІЙ 60-ОХ ЛІТАКІВ В ЕСПАНІЇ.

САН ЖАН ДЕ ЛЮЗ, 3. 6. ПАТ. Вчора над Сієра Ґвадарама дійшло до найбільшого повітряного бою від початку війни в Еспанії. В бою взяло участь 60 літаків. Боротьба закінчилася перемогою національних летунів, які зістрілили 15 червоних літаків.

—o—

НОВІ БОЇ В МОНГОЛІЇ.

ПЕКІН, 3. 6. ПАТ. В північній частині провінції Чагар дійшло до поважних заворушень. Неправильні відділи почали бої з манджурськими військами. В Нан-Гао-Чан і Ча-пеї цивільне населення розброїло монгольсько-манджурські відділи та вбило кількох старшин. Шеф спеціяльної японської місії звернувся до штабу квантунської армії за допомогою і дальшими вказівками.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Нашій жіночій молоді треба фахової господарської освіти.

Багато нашої жіночої молоді сидить безробітною, а багато ось цієї весни здало матуру і перед ними встає питання: „А щож далі?" Куди тепер, до яких шкіл? Що дасть у майбутньому заробіток на шматок хліба? Оце питання про заробіток рік від року стає важніше, бо життя перебудовується так, що чи хотять чи не хотять ріжні прихильники і неприхильники фемінізму, чи так чи інакше думають розвязати це питання економісти, але жінка таки мусить заробляти собі на життя, бо інакше не зможе істнувати. Справа лише у відповідному виборі фаху, який би той, бодай мізерний заробіток, забезпечив.

До цього часу у нас мало звертали увагу на господарську освіту нашого жіноцтва, а навіть не звертають на неї належної уваги ще й далі. Нема в нас ще зрозуміння цієї справи. Чомусь жіноцтво наше засліплене фальшивим фемінізмом вважало, що господарська праця нашого жіноцтва, особливо домашня господарка принижує жінку, що жінка мусить шукати якогось іншого, „ширшого" поля, де вона виявила би свої здібности та хист. Автім жінки інших народів, напевно не менш культурних від нашого, вже віддавна звернули пильну увагу на свою господарську освіту і не соромляться бути „фаховими господинями". Народи, що їх економічну міць ми подивляємо, народи, що вміли створити собі міцні господарські підвалини під свою державу можуть саме похвалитись добрими жінками господинями. Чи значить це, що в тих державах жінки не працюють в інших ділянках, що вони не заробляють собі на життя в школах, бюрах, фабриках та інших підприємствах? Ні, саме в тих державах, де жінки славляться своєю домашньою господаркою, можуть вони похвалитись значними осягами і в інших ділянках заробітчанської своєї праці.

Розумні будівничі міцного державного ладу не забувають у своїх реформах і про господарську освіту жінок. Гітлер наприклад увів обовязкове навчання для жіночої молоді домашнього господарства, а навіть вся жіноча молодь, що хоче йти до високих шкіл мусить наперед виказатись практикою з домашнього господарства. Кемаль Паша визволивши нарешті турецьку жінку з гарему послав її до господинської школи і вкрив модерну Туреччину мережею таких шкіл, які вивінувані навіть люксусово. Америка, Англія, Швайцарія та інші „старі" держави можуть похвалитись своїми господинськими школами, навіть окремими факультетами на університетах з ділянок домашнього господарства. Молода Чехія, що так відразу зуміла стати міцною господарською державою, має багато господинських шкіл і творить все нові та нові такі школи і вони рік-річно переповнені учасницями.

А що-ж у нас? Ми, що не можемо мати великих надій на державні посади, ми, що мусимо самі будувати підвалини нашого господарського життя, бо лише при тій умові можемо сподіватись поліпшення рівня всього нашого життя, ми на господарську освіту взагалі, а на господарську освіту нашого жіноцтва зокрема не звертали до цього часу майже ніякої уваги. Є загроза, що й далі воно так буде, бо возьмімо хоч би таку справу, як перехід наших шкіл на ліцеї. Чи подумали ми, що саме тепер був би слушний час створити бодай одну фахову господарську школу для нашої жіночої молоді? Чому наприклад у Перемишлі при інституті, де є така зразкова господарка, не міг би повстати такий ліцей, а навпаки управа тої школи розписує анкети і шукає Бог зна якогось призначення для своєї школи.

Коли одно з наших центральних господарських товариств, а саме „Сільський Господар", звернув належну увагу на фахову господарську освіту нашого жіноцтва, поправді головно сільського жіноцтва, то у своїй роботі зустрівся з великою перешкодою — браком учительок фахівичок домашнього господарства. Мусить ту діру залатувати ріжними курсами для інструкторок та іншими способами, а в своїй діяльности стримуватись через брак відповідних жіночих сил, часом навіть від деяких своїх замірів та можливостей і цілком відмовлятись. Кожного разу, коли повстає питання про створення навіть низової господарської жіночої школи виникає питання: А чи будуть відповідні учительські сили? Де тих учительок шукати? А наша молодь жіноча сидить безробітною та кінчає школи із фахів, які вже не мають великих можливостей, бо там скрізь надто велика конкуренція.

Без піднесення господарської освіти нашого сільського і міського жіноцтва ми не можемо мати надій на скоре визволення нашого народу з тої нужди і біди, в якій він тепер живе, хоч би земля наша стала ще вдесятеро родючіша, а промисл наш розвинувся до рівня найбільш промислових країн. — Це мусимо собі запамятати. Ніякі і ті найголосніші гасла нам тут не доможуть.

Нехай наша жіноча молодь, а також і її батьки над цими справами задумаються. Нехай при обмірковуванню про те, що мають наші матуристки робити із своїми студіями далі, візьмуть вони також під увагу і справу господарської жіночої освіти. Можливости тут є в майбутньому і то досить великі. Коли не маємо власних господарських шкіл, які управнювали би нас до дальшої праці на тім полі то мусимо шукати рятунку в чужих, щоб у майбутньому облегчити ту справу нашим наслідницям. А перемишляни нехай ще раз уважно обміркують справу, якого типу має бути їх ліцей.

Д-р інж. Харитя Кононенко.

Абісинська жінка.

Поки ще на території Абісинії велась війна, про Абісинію писали і говорили, але замовклй гармати — забув світ про Абісинію і переніс свої заінтересування в інший бік, де гармати знову загули — до Еспанії.

Та про жінку-абісинку навіть і в часі загального зацікавлення Абісинією мало писали, ще менше говорили, а вже по війні зовсім перестали нею цікавитись. А проте життя абісинки досить оригінальне і цікаве та варте уваги наших феміністок.

Перше, що є в становищі жінки абісинки цікаве — це те, що вона є зовсім рівноправна з мужчинами, а в деяких випадках то має перед мужчинами і значні привілеї. А проте до цієї рівноправности жінка абісинка не має ніяких феміністичних претенсій. Живе і працює у своїй родині. Абісинка „пані дому" веде своє господарство, але нема в Абісинії жінок служниць. Всі домашні праці, які у нас виконують служниці, в Абісинії виконують мужчини. Ознакою приналежности до аристократичного роду є в Абісинії велика кількість служби.

Абісинки виходять дуже рано заміж — десь у десятому-дванацятому році життя. Дуже часто виходять заміж за значно старших від себе мужчин і ріжниця якихсь 30, а навіть 50 років між подругами нікого не дивує. Не знайшовши вдоволення в першім подружжі абісинка шукає собі другого чоловіка. Розвід є в Абісинії дуже легкою справою, бо для того вистачає тільки в присутности свідків вимовити дану формулу в імя Менеліка. Так же просто відбувається і шлюб. Абісинки нераз виходять і 10—15 разів замуж. Маєтково є абісинка від чоловіка незалежна, бо все її віно є власністю, а чоловік ще й мусить за жінку заплатити родичам значну квоту, що нераз рівна сумі жіночого віна. Дуже часто в шлюбному контракті також обумовлюється, що при розводі жінка дістає половину маєтку чоловіка.

Абісинка дуже мила, гостинна та чутлива для своїх, але зовсім не цікавиться чужими, а з европейцями чи европейками не спішиться знайомитись і дуже часто европейським гостям у своїм домі зовсім не показується, лишаючи чоловікові обовязки господаря і господині дому. В домашнім житті абісинки досить неохайні, в їх хатах брудно і непривітно. Страви абісинців досить примітивні і не вимагають багато праці, яку і без того здебільша виконують слуги-мужчини.

Цікаву книжку про абісинок видала француженка Ольга де Горін, що знає добре Абісинію і всі її діялекти та є тепер професором абісинської мови в університеті в Римі. Вона докладно простудіювала Абісинію і італійське міністерство закордонних справ часто засягає у неї інформацій та порад у справах своєї нової кольонії. Ця дослідниця Абісинії вважає, що з приходу европейців жінки абісинки скористають в той спосіб, що візьмуться до науки і на освітньому полі прикладуть свої сили, досі невикористані.

—o—

Балачки про моду.

ДЛЯ НАШОЇ ДОНЕЧКИ.

Уважна мама дбає не тільки про своє власне убрання, але памятає і про ту свою малу наслідницю, яка від неї перебрала в спадщині любов до народу та вже відтепер виявляє нахил до того, щоб бути „модно убраною".

Чи треба цей нахил у наших малих жіночок розвивати чи його поборювати? Певно, що коли доня виявляє надто велике зацікавлення своїми суконками вже з малих літ — то це не добре. Але зновуж недобре, коли наші малі дівчатка зовсім не звертають уваги на те, як вони убрані, а ще гірше, коли на це не звертає уваги мама. Байдуже відношення до свого убрання може вести до того, що дівчина буде до свого одягу недбала, не шануватиме своїх суконок, навіть і тих найсвяточніших, а також буде у своєму убранні неохайна. Коли зновуж дівчинка буде звертати на сукні надто багато уваги і привязувати до них багато значіння, то може згодом розвинутись у неї пусте марнотравство, себелюбство та інші недобрі нахили. І одно і друге — зле, а тому розумна мама повинна спрямувати донечку вже від дитинства на середню дорогу. Треба потроху привчати дівчинку до порядного одягу. Треба, щоб від малих літ вона поволі призвичаювалась до того, що їй треба бути все добре і якслід одягненою, а не тільки в неділю чи тоді, коли в дім приходять гості, або коли їдемо з дітьми у відвідини чи десь між люди.

Треба, щоб дівчинка привчилась також і до того, що не тільки сукня чи капелюшок, або нові черевички є парадою, але цілий її вигляд має бути пристосований до окремих частин одягу. Рівночасно розумна мама повчить непомітно донечку, що одяг то тільки малий додаток до інших прикмет людини.

Отже як одягнемо нашу малу пестійку?

Засада: практично і естетично.

Сьогодні приходять під увагу літні одяги наших дівчаток, а над тим слід добре застановитись та рішити відразу, що дитині потрібно на той час поки ми ще в місті, а що треба буде їй на літниську.

Взагалі для дитячих одягів найліпше брати матеріяли такі, що добре перуться — чи то буде літня суконка чи зимова. Кольори найліпше ясні, хоч вони ніби й непрактичні, бо скоро брудяться. Дуже добре є полотно, а ще вишите вузенським взірчиком виглядає на дитині дуже гарно і вся така сукня до речі, чи то в звичайний день чи в свято і ніколи не вилиняє. Фасони все мусять бути вільніші, щоб не стискували дитячого тільця і могло воно свобідно розвиватись що особливо важне у дівчаток. Для тих менших дітей, що ще люблять бавитись в піску, практичною є мода робити суконочку і реформи з того самого матеріялу. Суконок до прання мусить бути бодай 3—4, щоб можна частіше міняти і прати. На холодні дні практичні є суконочки гачковані або з легкої вовни чи флянезі. Добре коли є спідничка на станичку, а до неї гачкована блюзочка та темніший светерок і кілька блюзочок до прання. На верхню одіж найпрактичнішим буде порохівник, особливо імпрегнований. Одні лекші сандалки, одні черевики міцні до прогульок, одні парадні на якісь виступи — і Ваша донечка озброєна на літнисько та напевно не будете з нею мати мороки при всіх її забавах, а всю зимову міську параду лишіть в місті, щоб не нагадувати вічно дитині, аби вона берегла і не роздерла суконки чи плащика, бо вони коштують великі гроші. Берегти і тримати в чистоті мусить вона і ті найдешевші речі, але нехай не затроює собі коштовною одежою свого радісного дитинства.

Рита.

Зі світа.

Жінка професор в університеті Тасманії. Нещодавно стала пані Т. Мурдорх — голова Жіночої Національної Ради в Гобар звичайним професором тасманського університету і тим зробила той до цього часу недоступний тасманським жінкам крок на шляху наукової праці.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Кінець парубоцької волі

князя Віндсору.

Декорація міста.

Саме в цю пору, коли пишемо ці рядки, у старинній місті Тур у Франції відбувається вінчання князя Едварда Віндсора з панею Валіс Варфільд давніше Сімпсон.

На замку Канде, де проживала досі молода пара, приготовлено завдалегідь усе до шлюбу. Замкові мури прикрашено гірляндами зі зелені та квітів і удекоровано синіми хоругвами. Також доми в Тур прикрашено хоругвами в синій красці пані Валіс. Таким чином хочуть мешканці міста виявити свою симпатію для молодої пари.

Як відомо в шлюбі не візьме участи ніхто з членів англійської королівської родини. У шлюбному поході ітимуть тільки найближчі приятелі князя Віндсор і пані Варфільд-Сімпсон. Серед весільних гостей буде також шофер князя, який служив у нього 18 літ. Цей шофер приїхав на шлюб із своїм внуком і внучкою, яких тримав князь Віндсор до хресту. Внучка шофера подасть новоженцям обручки зроблені з валійського золота.

Привітні телеграми.

З усіх сторін світа приходить до замку Канде така величезна скількість телеграм і листів, що заангажовано дві машиністки, які відписують на всі прислані бажання. Всі відповіди підписує князь Віндсор власноручно. Кружляють поголоски, що молода пара виїде в пошлюбну подорож над Середземне Море.

Хоч ціла весільна парада має дуже скромні розміри, ціле місточко стануло на ногах. Цікаве, що тамошні органи французької влади заборонили всіх летунських летів над тереном замку Канде у віддалі 2 км. від замку.

Князь Віндсор дає кожного ранку своїй судженій китицю квітів. Найчастіше є це рожі в лагідних теплих кольорах — ясно жовтім, кремовім або блідо червонім.

Церковний і цивільний шлюб.

Перед шлюбом панує в палаті Канде великий рух. Всі запрошені гості приїхали.

На передодні шлюбу виявилося, що після цивільного шлюбу відбудеться теж церковний шлюб на підставі англіканського обряду. Відбудеться він в концертовій салі палати, де приготовлено вівтар.

Несподіванка.

Правдивою несподіванкою був приїзд англіканського священника Андерсона Жардін Князь Віндсор і пані Валіс Варфільд держали цю вістку в тайні.

На шлюбі буде присутніх всього 5 журналістів, а саме представник Райтера, який буде єдиним представником британської преси, один французький журналіст і 3 американських журналістів.

Після шлюбу вибирається пара молодят у пошлюбну подорож до Васерлеонбургу в Каринтії.

Ґрамофоновий кружок — засобом

співочої слави

У такій самій мірі, як кіно поволи але постійно займає місце театру, так теж і радіо чимраз більше відсуває грамофон, який згодом щезне із люксусових столиків вибагливих віталень, та залишиться хіба в радіовому студіо, коли треба буде при його помочі „полатати діру" в програмі. Усеж не треба тривожитися, бо покищо грамофоновий кружок має першорядне значіння і йому теж дуже часто припадає успіх, замісць самому мистцеві.

Лукія Бове, що має тепер славу найкращої французької пісенькарки, завдячує її такому грамофоновому кружкові, на якому награний вальсик „Parlez moi d'amour", розійшовся в тисячних примірниках по всьому світі. Давніше була вона такою звичайніською собі, кабаретною співачкою, про яку мало хто й чув.

Всі ті „Одеони", „Колюмбії", „Сирени", „Парльофони" та „Гіс Мастерс Войс" розносять по світі й утревалюють усіх сучасних мистців тону.

Теодор Шаляпін сказав в одній розмові з журналістами, що грамофонні кружки не роблять конкуренції естрадовим виступам співаків. Навпаки: радше помагають, бо збільшують фреквенцію публики. Деякі з пісень Шаляпіна награні на кружках, забрили навіть до Китаю та Японії.

Коли одного разу давав цей співак свій власний концерт у париській опері, ґрамофонова фірма уладила собі в притворі театральної салі стоянку з грамофоновими кружками, на яких були самі пісні Шаляпіна та які публика розкуповувал підчас антрактів. Оце й найкращий доказ замилування французької публики до грамофону, яке не зменшується навіть тоді, коли чимраз більше приходить до голосу радіовий голосник.

Буває іноді, що голос співака виходить із грамофонового кружка куди краще, як просто від самого власника феноменального голосу. Це можна було ствердити підчас виступів Йосифа Шмідта у Львові. Цього тенора корисніше слухати з кружка або з фільмової плівки. Колиж співає він просто з естради, тоді Шмідт наче не той, якого ми залюбки слухаємо з мегафону.

Окреме значіння серед грамофонових кружків мають арії найвизначніших італійських співаків, які нині мовчать на віки: Карузо, Батістіні й інші. Саме тільки завдяки ґрамофонному кружкові можемо їх ще й нині слухати. У цьому випадку кружок тріюмфує над... радіом. Коли навіть для радія утревалюємо тон на металевій плівці „Стіль", тоді це ніщо інше, як грамофонний кружок, тільки в іншому виданні.

Закоханий шлункомовець.

У французькім містечку Біга трапилася недавно справді цікава та при тім доволі гумористична подія. Пекарський челядник Франц Льот любився без взаємности у 52-літній панні рентієрці Олені Монтань. Челядник хотів конче оженитися з панею Монтань, яка хоч була глуха й німа мала грошики. Цієї його палкої любови не остуджували ні кпини, ні насмішки цілого містечка.

Тому, що пані Монтань вміла говорити тільки на миги, і важко від неї було добути слово „так", впертий пекарчук рішив помогти собі іншим способом. Почав він учитися дуже пильно штуки говорення зі шлунку і по піврічнім тренінгу говорив так, що голос завжди виходив як з другої кімнати або з печі.

Одного гарного ранку виїхав закоханий челядник з вибранницею свого серця на прогульку до найближчого міста. Спершу пані Монтань не хотіла покидати свого дому, але коли пекарчук найняв елегантний повіз, згодилась і поїхала разом із пекарчуком до міста Поатіе.

Свою кохану запровадив він до цивільного уряду в Поатіе і заявив, що вони обоє хочуть повінчатися. Шлюб дав їм тамошній бурмістр. На всі питання діставав він від 52-літньої німої красуні відповідь „так". Хоч молода поводилась доволі дивно, всеж таки бурмістр видав свідоцтво шлюбу.

На другий день про вінчання довідалося ціле містечко Біга. Майже всі мешканці прийшли під дім рентієрки і почали вигукувати на честь молодої пари. Спершу „щаслива молода" зімліла, але згодом прийшла до себе й поголилась із долею та своїм законним мужом

ОТВОРИ ДО... ЦІЛУНКІВ

Клюб поступових жінок в Атенах проголосив цікаве рішення: жіночі рукавички матимуть отвори, крізь які мужчини будуть могти цілувати ручки гарних пань. Управа звернулася до всіх фабрикантів рукавичок з домаганням, щоб вони тільки рукавички з отворами виробляли.

Рішення клюбу грекинь викликало величезне схвилювання у товариських колах та стало головною темою розмов. Важні справи внутрішньої політики пішли в кут перед справою цілунків у рукавичку.

З найгострішим протестом проти цієї моди виступили грецькі лікарські товариства, домагаючися від влади інтервенції та заборони фабрикувати рукавички з дірками. Своє становище мотивують лікарі гігієнічними потребами та тим, що нова мода тільки причиниться до легкого переносу заразків.

Проте пані носять демонстративно рукавички з дірками. До клюбу належить багато пань, яких чоловіки займають визначне становище в державній єрархії. У їх присутності мовчать усі суперечки і вороги цілунків крізь рукавичку підходять до пані міністрової чи іншої та цілують з найбільшою повагою дірку в рукавичці.

КРАДЕНА НАРЕЧЕНА

В одному арабському обозі, який розложився на території Альжиру відкрили несподівано, що щезла кудить красуня, донька вождя племени. Негайне слідство виказало, що красуню схопив її коханий, очевидно за її згодою. Ціле племя схопилося на ноги. Відділ вершників пігнав до Тунісу, щоб дівчину привезти назад до родичів.

У містечку Кеф дігнали вершники закохану пару і домагалися звороту красуні. Одначе до цілої справи вмішалися ще приятелі й однополчани „грабіжника" і счинилася буча, яка згодом перейшла в бійку так, що по обох сторонах було кілька ранених. Коли по якомусь часі обі сторони вже добре помучились і мали досить цілої боротьби, рішили спільно в однім поході відвезти красуню до батька. Одначе в міжчасі закохані знову щезли. Щойно рано після битви зявилися вони перед обома відділами, але вже як подружжя. Рад не рад мусіли арабські лицарі вертатись з нічим до свого обозу, залишаючи щасливу красуню з її мужем.

ПАТЕНТИ НА НОВІ РОСЛИНИ.

Недавно американський конгрес приняв закон, що на його підставі право до патентів матимуть теж і люди, які відкрили нові види рослин. Цей закон ухвалили на домагання огородників, які не могли добитися охорони своїх інтересів. Від цього часу як ухвалили цей новий закон, зголошено коло 200 патентів на нові рослини і овочі, між ін. на чорну рожу без колючок, помаранчі без кісточок і оріхи, які самі тріскають.

ВІДПОЧИНОК НА СОНЦІ Й ПОВІТРІ.

Травневі спеки приневолили управу великих англійських гарбарень у Ліверпулю ввести дві денні перерви підчас праці. Обі перерви випадають на год. 10. перед полуднем і 1. в полудне. Давніше ці перерви відбувались у задушливих фабричних салях. Півгодинний відпочинок скріплює тіло, одначе не додає сили до дальшої праці. Щоб цьому лихові зарадити, при фабриках заложено городи повні зелені з купальними басейнами. В городі на лежаках відпочивають в повній тиші робітники.

---o---

ЧВЕРТЬРІЧЧЯ ЛЮБОВИ.

Віденський цивільний уряд проголосив статистику, яка виказує, що найкращою порою до поодруж є весна. Найбільше вінчань випадає на квітень, травень і червень. Коли ще перед кількома родами найбільше вінчань відбувалося після Різдва, то тепер настала зміна в користь весни.

Один із віденських часописів зорганізував анкету серед новоженців, щоб вони самі виснили причини цього явища. Молоді пари здебільша дали таку відповідь: „Весна є для нас річницею нашої знайомости. Адже найприємніше вінчатися на весну, тоді коли всюди зелено, сонце, квіти... Пошлюбну подорож уладжуємо собі найдешевшим коштом виїжджаючи до підміських околиць і сіл".

Часопис, який розписав анкету підкреслює, що не тільки погода й квіти мають вплив на весняні подружжя але й вихованість

НОВИНКИ.

— **Курс практичної фотографії** уладжує Українське Фотографічне Товариство у Львові для всіх, що бажають навчитися фотографувати. Курс триватиме від 11. до 20. червня ц. р. і відбуватиметься щодня від 18—20 год. в домівці і лябораторіях Товариства, обіймаючи теоретичні та практичні виклади й лекції з ділянки аматорської фотографії. Прелеґентами курсу будуть: Роман Мирович, Олександер Мох, Ярослав Савка, Володимир Тарнавський і Степан Щурат. Оголошення приймає й інформації дає дирекція Природничого Музею Наукового Товариства ім. Шевченка, Чарнецького 24, II. пов. щодня від 10—13 год., в неділі від 10—12 год.

— **В Українському Науковому Інституті в Берліні** виголосить 4. ц. м. проф. д-р І. Мірчук виклад на тему „Совітська педаґоґіка в теорії та практиці". Початок год. 8. веч.

— **Будова нових костелів.** Станиславівське „Коло Товариства Школи Людовей" переводить у станиславівському повіті будову кількох нових костелів. Будують костели м. і. в Тисьменичанах і Хриплині, а підготовляється будова в Угринові Долішньому. — Коло будови костела заходяться в селі Красному ярославського повіту.

— **Сільські листоноші у Сх. Галичині.** Міністерство пошт і телеґрафів рішило ввести з днем 1. липня ц. р. службу сільського листоноша на терені воєвідств: львівського, станиславівського і тернопільського. Обовязком сільського листоноша приймати і видавати листові посилки звичайні і поручені та ґазети; приймати і виплачувати почтові перекази і чеки до висоти 200 зол.; приймати й доручувати телеґрами, пачки, радієві оплати і т. п. Обсяг їх служби обіймає всі місцевости, де нема почти. Досі висилано з тих місцевостей окремих післанців 2—3 рази в тижні, тепер будуть виручати їх щодень урядові листоноші. Вони дістануть шапки, пелерини, торби і трубки, якими будуть скликувати людність. Для оборони перед нападами дістануть револьвери. Крім доручування і відбирання почти будуть обслугувати 4.500 скриньок, які вже розміщується. Листоноші, яких буде у всіх трьох воєвідствах коло 1.200, будуть рекрутуватись з місцевого населення. До дальших місцевостей (особливо в горах) листоноші будуть послугуватись кіньми або роверами. до ближчих місцевостей ходитимуть пішки. На пенсії для них преліміновано 1 міліон зол. річно, кошти скриньок доходять до 200.000 зол. Одночасно побільшать число поштових аґенцій. В червні прийде 34 нові аґенції.

— **Коли продавець є умовим працівником?** Найвищий адміністраційний трибунал ствердив що само виконування обовязків продавця або експедієнта не кваліфікує когось як умового працівника. Колиж з обовязком продавця злучене інкасування грошей від клієнтів, ведення записок до торговельних книг або ведення крамниць, тоді експедієнта можна зачислити до умових працівників, яким прислугують окремі чинитьби суспільної обезпечальні. Ступінь освіти тут не рішає.

— **Центральний Союз Українських Орґанізацій в Чехословаччині** мав 16. м. м. свій зїзд у Подебрадах при участи 30 делеґатів, що заступали 600 членів. Зїзд відкрив інж. Галька, після чого складано привіти і звіти з діяльности. До управи вибрано тих самих людей.

— **Вистава славянського народнього мистецтва у Празі,** уладжена в музеї в парку Кінських, має й український відділ. На нім виставлено експонати п. Гудечка (акварельні малюнки) та п. Ржежіхи (туш), що представляють будову церков із Підкарпаття, Галичини та Пряшівщини. Етнографічні мапи з зазначенням відповідних районів познайомлють із місцевостями, в яких носять той самий одяг та будують подібні будови. Цікаві моделі з точними вимірами та зовнішнім виглядом показують кілька старовинних церков. Знаходимо на виставі й працю українського автора д-ра В. Січинського, рукопис більшої монографії (біля 100 аркушів) про деревляне будівництво в области Карпат.

— **Союз орґанізацій інжинірів українців на еміґрації** відбув 2. ц. м. в Подєбрадах при участи представників інжинірських орґанізацій з Чехословаччини та інших держав. До нової управи ввійшли: проф. інж. В. Іванис, доц. інж. В. Кучеренко, інж. Добровольський, інж. О. Антипів і інж. М. Соганський. Під кінець зїзду проф. Чередієв виголосив реферат на тему „Зміни в ґенерації постин".

— **Проти нових шкіл.** В Яслі відбулося віче батьків, що посилають дітей до середніх шкіл. Стверджено одноголосно на основі чотиролітньої обсервації та голосів преси, що теперішня система ґімназійних наук і майбутніх ліцеїв не відповідає не тільки научним і культурним, але й суспільним та життєвим вимогам. Принято резолюцію, що домагається повороту до давніх ґімназій.

— **Львівська хроніка.** При Бернардинській площі ч. 15 повісилася 30-літня служниця Казимира Яворська з причини втрати служби. — Ратункове поготівля відратувало 30-літнього Адольфа Яхеба, що зажив якоїсь отруї.

— **Краєва хроніка.** В каміноломі в Язлівці бучацького повіту присипало каміння робітників Йосифа Бедрійчука і Юліяна Завадзкого, з яких останнього добуто тяжко потовченого, а Бедрійчук погиб. — На залізничому шляху біля Стрия паровіз наїхав на віз із двома кіньми. Коні погибли на місці, а візника Дмитра Міська, його жінку та наймичку тяжко покалічило. Всіх відставлено до стрийського шпиталю.

— **Бандитизм по селах.** На дім Василя Свідрика у Подільцях рудецького повіту напали в ночі чотири людці зі зброєю в руках. Вони влізли крізь вікно і стероризувавши домівників стрілами, зрабували 125 зол. Поліція арештувала чотирьох підозрілих людей.

— **Зудар самоходу з ровером.** На дорозі з Дрогобича до Трускавця наїхав самохід на циклиста Івана Бучка з Линівця, причому він так тяжко потовкся, що мусіли його в тяжкому стані перевезти до шпиталю. Одночасно самохід вдарив об придорожний бетоновий стовп і розбився. Шофер тяжко покалічився на лиці, а сімох пасажирів легко потовклося.

— **Бучач дістане водопроводи.** У Бучачі була комісія у водопроводних справах. Комісія узгіднила проект водопроводної сітки, яку викінчать до чотирьох тижнів. Здійснення пляну залежить від признання позички з фонду праці.

— **Четвернята.** В Іванешті (Басарабія) 35-літня селянка Діяманка Ребека привела на світ четвернята. Це самі хлопці й усі вони та їх мати втішаються якнайкращим здоровлям.

— **Коморник дефравдант.** Стрийський окружний суд на виїздній сесії в Долині розглядав справу коморника долинського городського суду Тад. Марціновського, який присвоїв собі 475 зол. виекзеквовані від довжників та сфальшував документи, щоби покрити зловживання. Марціновського засуджено на 8 місяців вязниці.

— **Звір не чоловік.** В селі Негівцях калуського повіту 60-літній господар Василь Семанишин, убив дручком свою жінку, коли вона молола на жорнах. Опісля підпалив хату, яка згоріла до тла разом з убитою. Душогуба арештовано. Причиною злочину були подружі непорозуміння.

— **Злодійство по селах.** В Холоєві радехівського повіту невідомі злодії обікрали церкву на Стариках. Винесли із захристії скриню з річами та розбили її на дворі. Срібну чашу поломили, кубок вкрали, грошей в скарбоні тоді не було. Тієї самої ночі обікрали ще чотирьох господарів на Стариках.

— **Траґічна прогулька.** До Закопаного приїхала прогулька учнів кремянецького ліцею під проводом проф. Вроневського. Прогулька вибралася на верхи біля Морського Ока і тут проф. Вроневський поховзнувшись на твердім снігу, впав у пропасть. Його добули тяжко потовченого, так що незабаром він помер.

— **Гора засипала пятеро осіб.** В місцевості Козелець на Поморі над Вислою осунулася вночі гора на просторі 110 метрів. Земля засипала дім нічного сторожа А. Бояновського, в якому мешкала родина, зложена із пятеро осіб. Катастрофа заскочила їх у сні, так що ніхто не вийшов живий.

— **Макушинський членом академії літератури.** Польська академія літератури у Варшаві вибрала своїм членом на засіданні 2. ц. м. відомого письменника Корнеля Макушинського, що заняв місце, опорожнене після резиґнації Вінцента Ржимовського. Макушинський походить із Стрия, студіював у Львові. Спершу був співробітником „Слова Польского", підчас світової війни схоронився з москвофільською ендецією до Києва, опісля став фейлетоністом „Курера Варшавского". Написав кількадесять творів, переважно гумористичного змісту. В 1926. р. одержав державну літературну нагороду.

— **Розправа проти Хаскелевича.** Перед окружним судом у Варшаві, почалася розправа проти Юди Хаскелевича, 32 р., який 1. червня 1936 р. застрілив кількома стрілами вахмайстра Буяка в Мазовецькому Мінську. Схоплений і приведений на поліцію — каже акт обвинувачення — вбивник заявив, що на цього військового ждав 8 років і застрілив його з пімсти за лиху поведінку з ним підчас військової служби. Коли Хаскелевич перед 8-ма роками служив у полку уланів, Буяк називав його згірдливо жидом, дав йому злого коня, що покусав Хаскелевича; далі Буяк приказав уланам, щоб вкинули Хаскелевича в бочку з нечистотою. У війську служив Хаскелевич 11 місяців. 18 разів голосився недужим, а тільки 3 рази був звільнений від вправ. Вкінці його звільнили з війська, бо устійнили, що недомагає на очі. — Акт обвинувачення стверджує, що пок. Буяк пересидів 3 тижні в арешті в Познані за биття по лиці трьох уланів. Одначе 63-ох свідків, між ними 13-ох жидів, 20 православних та 1 німець, зложило для Буяка корисні зізнання. Тільки один свідок Васілевський, потвердив закиди Хаскелевича. — Вкінці акт обвинувачення звертає увагу, що Хаскелевич належав до „Бунду" та є психопатом. Йому грозить кара від 5 років до кари смерти. — Першого дня прочитано акт обвинувачення і переслухано Хаскелевича. Він зізнав, що його мучили, тортурували, веліли іншим уланам бити, не пускали до рапорту і т. д. В четвер зізнавали свідки корисно для пок. Буяка.

— **Засудили жінку за шпигунство.** Сенат для справ військової зради в моравському Берні засудив 30-літню швачку Олену Вайс з Братислави за злочин військової зради на 10 літ тяжкої вязниці та втрату громадянських прав. Засуджена, вислухавши присуд, зімліла.

— **Ріжні вістки.** В англійському графстві Сурей горять ліси на просторі 80 кв. кільометрів. Змобілізовано тисячі робітників та пожежні сторожі. — Як повідомляє проф. Шмідт, провідник совітської полярної експедиції, на північному бігуні температура виносить тільки 2 ст. морозу. — Спеціяльний трибунал у Будапешті видав рішення в розводовій справі архикн. Альбрехта Габсбурга та Ірини Лельбах. Фінансову справу поладнано компромісово.

—o—

Зі судової салі.

ЧЕРГОВИЙ ПРОЦЕС ЗА ПОДІЇ В НАСТАСОВІ.

Другого дня розправи зізнавав 2½ години головний свідок акту обвинувачення Ю. Глухий з Березовиці В. Він підтримував усі тези акту обвинувачення та обтяжував усіх підсудних.

Найбільше драматичним моментом була конфронтація св. Глухого з підсудними. Слід додати, що до незамешкалого дому в Настасові, де мали відбутися сходини зблизився лише підс. Канцар та вбитий підчас утечі К. Міруцький, не вчислюючи Глухого і поліцаїв. Інших підсудних арештувала поліція на основі вказівок Глухого, що підсудні мали згодитися на вбивство невиґідних свідків. Всі підсудні сконфронтовані зі св. Глухим заявляють, що він сам намовляв їх до вбивства і грозив смертю своєї „червоної армії", якщо на вбивство не згодяться. Підсудні з обуренням кликали до свідка: „Ти капусю" (донощику), „ти собако" і т. п.

Підс. Т. Лапчак і Г. Куріца заперечили, немов би вони дали Глухому припоручення вбити свідків, які їх обтяжували, тимбільше, що слідство в їхній справі ще не було закінчене і тому не знали, хто саме їх обтяжує.

Св. Лесик, який перебував у вязниці з Глухим, Лапчаком і Куріцою заперечив будьто би Глухий (як він сам зізнав) спав з підс. Лапчаком, бо з ним спав саме свідок. Зізнає теж, що у вязниці всі знали, що Глухий — це „капусь", тимто всі вязні від нього сторонили. Далі зізнавали поліцаї на обставину засідки в Настасові та у справі доносу св. Глухого. Вони підтримували тези акту обвинувачення.

З черги предсідник трибуналу відчитав зізнання деяких свідків. Після того трибунал відмовив внескам оборони про покликання нових свідків. У четвер, третього дня розправи промовляли вже прокуратор та оборонці.

—o—

✝ Посмертні згадки.

ІНЖ. ЯРОСЛАВ ІНДИШЕВСЬКИЙ.

Дня 31. V. ц. р. помер нагло у Празі інж. Ярослав Індишевський, бувший сотник У. С. С. та військовий відпоручник при Посольстві З.У.Н.Р. у Відні. Похорон відбудеться 5. VI. ц. р. у Празі з центральної каплиці на Ольшанськім цвинтарі. Улаштуванням похорону занялося Т-во Українських Інжинірів у Празі. В. Й. П.!

МАРІЯ З ВЕСТЕНГОЛЬЦІВ ГАНКЕВИЧЕВА,

вдова по директорі пошт, померла у Львові в четвер 3. червня ц. р. Похорон відбудеться в суботу 5. червня в год. 4 пополудні з крипти ОО. Реформатів при вул. Янівській ч. 64 на Янівський цвинтар. В. Й П.!

„Тиждень болгарської книги".

Софія, кінець травня 1937.

В одній із саль Софійського Університету відкрив міністр освіти д-р Ніколаєв урочисто виставу болгарської книги — „Тиждень болгарської книги". Відкриваючи виставу, міністр Ніколаєв відмітив велике значіння друкованого слова і болгарської книжки, як певного символу національної самоосвіти. Опісля зупинився над дуже тяжкими умовинами, в яких доводиться працювати болгарському письменникові. Ці тяжкі умовини, на думку міністра, поступово поліпшуються і в недалекому майбутньому мають стати нормальними.

Голова Союзу болгарських письменників Д. Немірів у своїй промові намалював коротко історію болгарської книжної справи. Болгарська книга за час свого істнування пережила дві основні епохи, які тісно звязані з історією болгарського народу. Перша епоха — „епоха Паісія", в якій провідну ролю грав, у часах турецької неволі, великий муж Болгарії — Паісій, проходила під знаком пробудження народу та плекання ідеї визволення Болгарії. Другий період — „епоха Вазова" — починається після визволення Болгарії і йде під впливом одного з найбільших болгарських письменників Вазова, творчість якого проходила в дусі плекання любови народу до своєї батьківщини.

Сама вистава досить велика. Серед новіших книг дуже помітні видання Болгарської Академії Наук. Дуже добре заступлений військовий відділ. Особливе зацікавлення викликують старі книжки, серед яких є унікати з XIII. століття. Вистава робить дуже добре враження.

В. Ф-ч.

Відозви й комунікати.

СПІШІМ ДО ТАБОРУ „ОРЛІВ" НАД ЛІМНИЦЕЮ НА СОКОЛІ БІЛЯ ГАЛИЧА.

Час 6—31. липня 1937. Приміщення під шатрами. Характер табору інструкторський. Головна ціль табору: теоретичний і практичний вишкіл Т-ва „Орли", КАУМ.

Отже табор призначений передовсім для членів і симпатиків організації „Орли". Участь у ньому може брати мужеська молодь у засаді з середньою освітою повище 18 років (можливі вийнятки).

Кошти удержання (таборна оплата) 30 зол.

Письменні зголошення до табору надсилати на адресу: **Роман Данилевич, Львів, вул. Петра Скарги 5.**

Враз зі зголошенням треба прислати: а) половину таборної оплати, себто 15 зол. (поштовим переказом на повищу адресу); б) докладне заподання таких даних: 1) імя і прізвище, 2) адреса, 3) рік уродження, 4) ступінь освіти, 5) зайняття, 6) спосіб удержання, 7) відношення до Т-ва „Орли", КАУМ, 8) вмілости (спорти, піонірка, таборування, музичні і т. п.); здібности (співацькі, організаційні і т. п.), заінтересування (теоретичні або практичні заняття), 9) відбуті табори, 10) приладдя і т. п., що їх може кандидат привезти до табору (передовсім шатра, човни, спортове приладдя, піонірське знаряддя, музичні інструменти, ноти до співу і т. п.: в) побажані відповідні поручення (Старшини Кружка КАУМ, місцевого душпастиря, якоїсь місцевої установи).

Щоб уможливити спізненим взяти участь у таборі продовжуємо додатково речинець зголошень до **15. червня ц. р.**

Повідомлення щодо прийняття до табору вишлемо зголошеним після 15. VI. почтою.

З огляду на обмежену кількість радимо кандидатам до табору спішитися зі зголошенням.

Референт таборів Т-ва „Орли".

———o———

З кіна.

Кіно „Атлянтик": „Венецькі ночі".

Молодий дідич на Мадярщині, що ввесь рік працює на господарстві, має звичку вибиратись на місяць для відпочинку на Лідо. Своїй мамі каже, що він іде до Дебречина на річний ярмарок купувати коні. Старий довірений сусід-селянин заступає його у цій купівлі, а він іде бавитись. Його мама переконана, що він веде найзразковіше життя „маминого синка". На Лідо іде він із своїм приятелем. Там він уже має свою методу, як робити знайомости з гарними жінками, що теж приїжджають відпочити. Але те, що вдається з одними — не завсіди вдається з іншими. Коли молодий дідич пробує навязати флірт із молодою жінкою, що займає поважне становище адвоката і дивиться на світ інакшими очима, як безжурні парубки, з цього повстають конфлікти з деякими драматичними, хоч назагал веселими моментами. Густав Фреліх і Тібор Гальмай грають знаменито ролю двох приятелів-суперників у цій погідній, віденській комедії, якої дія йде у Венеції.

———o———

Дописи.

СКІЛЬЩИНА.

Праця і труднощі в Корчиний Шляхотськім. Національна свідомість та освітньо-культурна праця у нашій шляхотській громаді датується ще з передвоєнних часів, бо від 1907 р., коли то у нас засновано першу читальню „Просвіти" й опісля і т-во „Сокіл". Повоєнні відносини не дозволили на якунебудь культурно-освітню працю, але національна свідомість між молодшим шляхотським поколінням не загинула. Не маючи дозволу на ширшу культурно-освітню діяльність, започаткували в 1930 р. свідоміші одиниці зпоміж шляхти культурно-освітню працю у рямцях Т-ва „Відродження", що підготовило грунт під заснування чит. „Просвіти". Не зважаючи на всякі перепони та дбайливу опіку над нашою шляхтою непрошених опікунів, удалося в 1935 р. заложити чи пак відновити чит. „Просвіти" в нашій громаді. Нині вона має 80 членів, найсвідоміших громадян. Діяльність читальні спиняє найбільше те, що не маємо власної домівки, де можна би відбувати сходини, відчити та реферати. Виділ читальні виклопотав, правда, від громадської ради і площу під будову Народнього Дому і дерево з громадського ліса, але на сором і ганьбу, не перевелися ще між тутешньою шляхтою такі громадські радні, щоб потайки внесли протест проти тієї ухвали, бо. навіть самі особисто їздили, де треба, щоб ударемнити наші заходи. Очевидно, влада ухвалу уневажнила. Але це нас не зражує, бо віримо, що всякі труднощі вдасться нам таки перебороти. У наймленій, тісній і невигідній домівці уладжуємо не тільки звичайні сходини, але і свята в честь Шевченка, Крут, Базару й ін. Тоді у нашій убогій домівці найкраще відчуваємо вагу слова нашого національного Пророка: „Борітеся — поборете!" Одночасно вважаємо своїм обовязком висловити прилюдну подяку Вп. дир. Іванові Гавришкові за щедрий дарунок до нашої читальняної бібліотеки (52 книжки) та Всч. о. парохові Григорові Воскресенському за великого „Кобзаря". Ці дарунки збагатили читальняну бібліотеку, за що обом жертводавцям щире спасибіг.

Громадянин.

КОМАРНО.

Свячене в читальні „Просвіти" ім. І. Мазепи. З нагоди свого 30-ліття влаштувала читальня „Просвіти" ім. І. Мазепи в Комарні дня 16. V. в салі Українбанку свячене, в якому взяли участь усі три місцеві священики та к. 100 учасників: члени тоїж читальні (в переважній частині ремісники) та запрошені гості й відпоручники місцевих українських установ. По вечірні відправили місцеві священики панахиду за померших членів у церкві св. Петра і Павла. Відкрив свято голова читальні М. Холевінський. Секретар читальні відчитав перший протокол установчих загальних зборів тої читальні з 1907 р. Відтак член-основник Д. Ольховий переповів свої спомини і по черзі промовляли: ad. м-р О. Утриско від культурно-освітніх установ, с. С. Шеремета від кооперації та місцевий сотрудник о. Магаляк. Серед гарного настрою і в наскрізь родинній атмосфері провели учасники зі собою кілька годин, переплітаючи свою гутірку піснею. Іменем виділу читальні її голова подякував усім присутнім за участь у святі, що закінчилось відспіванням національного гимну.

Філія „Просвіти" в Комарні з нагоди свого 25-ліття влаштовує в місяці липні ц. р. ювилейне свято, що буде получене з посвяченням прапора. В програму свята увійдуть: святочна академія та вправи відпоручні: мужеські і жіночі, які комітет підготовляє з місцевим „Соколом". Родимці Комарна матимуть нагоду у вакаційній порі, відвідуючи своє містечко та рідню, бути учасником рідної національної імпрези. Приготування по всіх читальнях у районі філії йдуть своєю ходом. Делегати філії „Просвіти" відвідують кожної неділі читальні, наглядаючи в той спосіб над приготуванням до свята.

КОЛОМИЯ.

Загальні Збори Укр. Союзу Кооператив у Коломиї відбулися 22. травня від год. 10.45 у салі Нар. Дому. Попередило їх богослуження за всіх померлих членів кооперативи. Зборами проводив голова Надзірної Ради дир. І. Папкевич. Після полагоди формальностей і вшанування памяти тих, що відійшли та ствердження присутности представників 45-ти кооператив, відчитано та принято протокол останніх загальних зборів. Після того зреферував інсп. д-р Петрів звідомлення з переведеної ревізії, в якому ствердив, що в останньому діловому році переведено й закінчено санацію ОСК. Допомогли цьому в першу чергу Центросоюз і Польський Союз відписанням своїх великих претенсій. Тепер має ОСК 111 кооператив (з того 88 споживчих), власні фонди творять 95.106 зол., чужі 166.365 зол. (відношення 1 до 1.74), разом було в обороті 261.471 зол. (в тім 36 проц. власних фондів). Переведення санації ОСК приняли збори з правдивим вдоволенням до відома, в черги йшли звідомлення дирекції. З цікавого і прозорого звідомлення дир. Бердада довідалися присутні, що останні чотири роки тяжіла над ОСК непевна атмосфера внаслідок кепських потягнень підчас будови власного дому. Тепер Союз усановлений і становить поважну господарську станицю з широкими виглядами на розвиток. Між недотягненнями, які виказав ревізор, самозрозумілими в часі санаційних зусиль, деякі треба вписати в рахунок низових кооператив, що не придержувалися вказівок ОСК. Точність поважно недомагала. На будуче цього не сміє бути. 6 села, в яких кооперативна думка перемогла (Перерів, Коршів, Сопів та ін.), інші ще непевні. Загалом треба ствердити зріст кооперативного устрою. Антагонарські елементи (манкарі, злодії і т. п.) з кооперативи щезають і мусять зовсім щезнути. ОСК звертає увагу на втягнення жіноцтва в економічні і просвітні установи. (Але на салі не видно ні одної жінки!) Вона найкраще виконують гасло „Свій до свого". В збуті збіжа ОСК осягнув 4-те місце в краю. Виявилася потреба будови збіжевих магазинів. Дальше: памятаймо про збут живини, приготовляють збут яєць. Добрим здобутком є поборення боргів по кооперативах. Відношення ОСК до „Сіль. Госп." найтісніше й гармонійне, до Р. Ш. та „Просвіти" позитивне. Політику в кооперативі безоглядно поборюють. До приватників тільки ставиться ОСК на селі з резервою, в місті позитивно. На найближчий час підноситься гасло: усунути неточність кооператив супроти ОСК, зорганізувати всі 100 проц. всіх чесних українців та українок (як це сталося в Бучачках, Перерові, Матіївцях і Ковалівці) приступити до будови збіжевих магазинів, щоб згодом у нас дійшло до позитивної зміни вигляду сел. Опісля інж. Михайлюк сказав м. ін., що торги ... зросли від вересня 1936 р. Тоді впроваджено ...

чуфактурний відділ, дальше торговлю бляхою (досі зродано до 2500 тон). Торкнувся теж дисципліни (відношення до гасла „Свій до свого"): в ОСК вона більша супроти Централі (47 проц. запотребування) ніж у кооперативах до ОСК. Через брак потрібної готівки, як і всіх товарів, не можна дисципліни довести до 100 проц. Це торкається машин, шкла, заліза, мануфактури, цукру, рижу і т. п., які можна буде діставати у спілці в сусідніми Пов. Союзами. Дир. Бабюк, організатор збуту сільсько-господарських продуктів, дав дуже цікавий образ праці ОСК в цій ділянці. Тут перед веде Гвоздеччина, точніше: Балинеччина. Досі збув ОСК 1500 тон (150 вагонів) різного збіжа за ціну до 100.000 зол. Село з того вдоволене, сусіди ставляться з увагою до збуту і ОСК стає мірником цін. Завдання: скооперувати ввесь збут збіжа. З черги дир. Пашкевич сказав про працю Надзірної Ради та її відношення до дирекції ОСК, аради. Кобринський в імени ревіз. комісії поставив внесок на признання абсолюторії управі, і признання всім урядовцям та службовикам. Після річевої дискусії, в якій промовляли представники кооператив, внесення це ухвалено. Тул дирекція дала ще від себе кілька внесків, які принято при внесках, крім одного (брати 2 проц. від товарів на уділи), який вирішить найближча анкета. З черги чистий зиск розділено в той спосіб, що 7.000 зол. приділено до запасного фонду, 3.000 зол. для звороту кооперативам, 100 зол. інвалідам, 194.65 зол. Р. Ш., 100 зол. вдовам і сиротам, 100 зол. філії Просвіти, 100 зол. рем.-пром. бурсі, 60 зол. бідній сироті по урядовцеві ОСК. Дальше затверджено буджетовий прелімінар на 1937 р. і переведено дрібну зміну статуту. Вкінці доповнено вибір вильосованих членів Нада. Ради, вибираючи тих самих на дальшу каденцію. На цьому замкнув предсідник ці 13-ті Загальні Збори ОСК

ЛЮБАЧІВ.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Любачеві Дня 8. к. м. відбувся у Любачеві Повітовий Народній Зїзд УНДО при участи послів: Перфецького і д-ра Ст. Витвицького 98 делегатів і 26 інших осіб. Зїзд відкрив голова П. Н. К. м-р Т. Кульчицький. Політичний реферат виголосив пос. д-р Ст. Витвицький, організаційний реферат — пос. д-р Р. Перфецький. Після його відбулася дискусія, в якій забирали голос: інж. Михальчишин, О. Ковір і д-р Дятунчак. Зїзд приняв відповідні резолюції. Крім того інж. Михальчишин поставив низку побажань, що їх зїзд передав до полагоди новому Повітовому Народньому Комітетові у справі: реєстру членів партійного податку, створення повітової народньої канцелярії, постійних засідань ПНК, зорганізування при ньому комітету для справ просвітянських, кооперативних і господарських повіту та створення при ПНК громадянського суду для полагоди непорозумінь і сварок між українськими установами, щоб їх не виводити перед державними судами. До нового ПНК вибрано: головою м-ра Т. Кульчицького членами: Григорія Лебедовича з Горайця, о. А. Пизюра, о. Ол. Козенка, А. Овистовича з Башні, І. Міляна з Корович Голод., Ю. Качора з Горайця, Ст. Білого з Люблинця, адв. д-ра І. Стапьяка, адв. д-ра Ю. Дякунчака, М. Назаревича з Олешиць, Ст. Гримака з Олешиць і Ст. Трусевича з Чесанова. Відспіванням національного гимну закінчилися її ділові наради.

ПЕРЕМИШЛЬ.

В 11-ті роковини смерти Петлюри. Дня 27. м. м. в 11-ті роковини трагічної смерти головного отамана С. Петлюри, відбулася заходом відділу Українського Центрального Комітету еміґрантів в салі бурси ім. С. Петлюри жалібна академія, що її відкрив голова д-р П. Шкурат. Він згадав величну постать отамана С. Петлюри, якого память приявні вшанували повстанням з місць та 1-хвилинною мовчанкою. Опісля ген. Загродський відкрив пропамятну таблицю і виголосив вступне слово, подаючи жмут споминів про Покійного. На дальшу програму склалися хорові продукції у виконанні студентського хору під управою В. Пушкара і декламації віршів Н. Лівицької-Холодної, що їх виголосили Горбачів і Буткевич, малі бурсаки, сини еміґрантів та п. Сорочанівна.Назагал програма академії була скромна, але дбайливо виведена.

Загальні Збори Відділу У. Ц. К. еміґрантів відбулися 28. м. м. у салі бурси ім. Гол. От. С. Петлюри при співучасти 17 членів, делегатів Головної Управи У. Ц. К. ген. Загродського, полк. Білодуба та Головної Рев. Комісії інж. Клекотського. Збори відкрив заступник голови Відділу полк. Шкорупа. Проводив ними ген. Загродський, який склав зібраним привіт від Головної Управи У. Ц. К. По прочитанні протоколу з попередніх зборів поодинокі члени управи складали звіти з діяльности. Обширний звіт склав голова Відділу д-р Шкурат. Діяльність велась у трьох напрямках: організаційнім, виховання шкільної молоді і гуманітарнім. Перемишль, з огляду на поважну кількість виховних установ та українських шкіл, став згодом одним із найсильніших осередків еміґрантів. Сюди прибули еміґранти з метою, щоби своїм дітям дати національне виховання. Богато з них, що з ріжних причин не можуть жити в Перемишлі, посилають свої діти до перемиських шкіл, де є таких 83 дітей. Заходом управи Відділу, головно ж д-ра Шкурата, шкільна влада звільнила майже всіх дітей еміґрантів від шкільних оплат, за вийнятком адміністраційних та іспитових такс. Дирекції всіх перемиських українських шкільних заведень ідуть завжди управі Відділу назустріч. Зі своїх скромних прибутків управа веде допомогову акцію, головно для дітей і дає їм одіння, обуву та дає гроші на ріжні іспитові такси. Управа оплачує теж кошти подорожі 3—6 дітей до вакаційних осель, де завдяки великій жертвенности Митр. Шептицького дістають вони безплатне приміщення. Другий здобуток управи Відділу — це здвигнення на вершку гори Перемишля, 300 кроків від місця, де стояв колись замок кн. Ростислава, і 50 кроків від місця, де стояла княжа церква, памятника Головному Отаманові С. Петлюрі. Цим памятником є бурса ім. Гол. Отамана, в якій дістали приміщення діти-сироти по воях армії У. Н. Р. і діти бідних еміґрантів. Бурса, побудована заходом д-ра Шкурата з дрібних лепт еміґрантів, розкинених по всій Европі та з жертв галицького громадянства, представляє вартість коло 22.000 зол. і не має ні сотика довгу. Тепер є в бурсі 22 хлопців, у більшости сиріт, зібраних з усіх закутин Польщі, які приїхавши до бурси з початком шкільного року, говорили ріжними мовами, лише не по українськи, а тепер вже всі говорять по українськи. Виховання дітей відбувається у патріотичному дусі. Вкінці торкнувся теж промовець релігійного питання, що останніми часами довол[i] ускладнилось. В церковній ділянці ми ще не осягнули повного відокремлення від москалів. Проти нашої волі присилають нам священиків, якщо не ворожих, то зовсім байдужих до нашої національної справи. Тому будемо боротися з ріжними спробами використовувати нас. Віримо, що національно свідоме громадянство зрозуміє наше положення і своїм авторитетом підтримає нас у цій боротьбі. По відчитанні протоколів Ревізійної Комісії розвинулася річева дискусія над звітами. Після того Збори признали абсолюторію управі за її діяльність та подякували д-рові Шкуратові за придбання фондів на будову бурси. До нової управи, майже без змін, вибрано одноголосно: д-ра П. Шкурата, полк. Т. Шкорупу, М. Прасіцького та п. Паньковецьку. Д-рові Шкуратові З. Збори дали широкі права щодо управи бурсою та її майном. Збори висловили дирекціям усіх українських шкіл, інститутів та установам у Перемишлі щиру подяку за повне зрозуміння і щире відношення до еміґрантів у Перемишлі та вислали привіт дружині бл. п. Головного Отамана С. Петлюри.

К-к.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Замість весільного тосту.

Дорогі Панство!

В житті кожної людини є три важні дні: день уродин, день шлюбу і день смерти. Перший день приходить без нашого навіть найменшого впливу, третій день приходить з нашим посереднім впливом, а зате на день ч. 2. — маємо непереможний вплив (хоч і тут бувають виїмки!).

Нині, 3. VI. 1937 р., минає другий день Вашого життя, день Вашого вінчання. Підчас того, як я пишу ці рядки, пан-отець злучить Ваші руки і відбере присягу на вірність і чесність від обох сторін, а на послушенство від одної.

А після того відбудеться весільний пир з обовязковими промовами, з яких не дай Боже, щоб одна була подібна до тієї, яку я свого часу чув. Промовець узявся прирівнювати весілля до партії шахів (молодята — король і дама, бігунці — дружби, коні — свати, вежі — свахи, а хлопці — весільні гості!) і впродовж двох годин ганяв молодих та гостей по шахівниці своєї уяви, а коли дав мата — половина шахових фігур заснула зі змучення.

Вам це не грозить. Пан молодий, який виказав стільки енергії в передшлюбнім періоді, не стратить її і підчас весільного пиру та перебе шахову промову.

Ґратулюю Вам, Шановні Молодята, Вашої витривалости і сильної волі. Специяльно щиро стискаю руку Пану Молодому, що не дав себе відстрашити, застрашити, чи перемовити. Нинішні часи такі, що як хлопець на добрій посаді (а навіть і без!) зачне токувати коло якоїсь дівчини, то зараз зявляються дорадники і відрадники. Один знає, що дівчина має пофальшовану метрику, другий бачив її з жонатим у кіні, третій студіював її вкладкову книжечку і т. д. Ще більше яскраво це обявляється, коли молодою є вдовиця чи розведена. Тоді не тяжко і за посвідку з дитячого сиротинця.

Небагато є нині таких характерів як Ти, Пане Молодий. Все спряглося проти Твоєї Вибраної і Твоєї децизії: рідня, дирекція твого бюра і службовий правильник. Рідня уважала це за мезалянс, дирекція за шкоду для інституції, а службовий правильник за проступок. І коли ніякі арґументи не помагали вхопилися всі разом останнього засобу: або резиґнація з наміру, або втрата посади (без надії на емеритуру!) Ти вибрав друге і тим доказав, що є ще в світі правдиве кохання, всупереч усім цинікам до наших старих парубків включно. Вони не посвятилиб не тільки доброї посади, але навіть одномісячної платні. А ти посвятив усе, щоб стати нині на шлюбний рушничок з вибраною свого серця.

Бажаю Вам, Дорогі Панство, всього кращого на новій дорозі життя. Дай Боже, щоб Вам ця дорога скатертю стелилася і не було на ній ні ям ні порогів. Уступайте собі взаємно, примикайте око на малі свої хиби. Ви, Пані, не гриміть, коли чоловік прийде трохи пізно до дому, Ви, Пане, не робіть сцени, коли обід буде спізнений чи шніцлі припалені. Все це за маловажні речі, щоби собі псувати гумор. Рамя обрамя йдіть разом крізь життя, працюйте і доробляйтеся. Енерґія й ініціятива заступить утрачену посаду, а родинний приріст одяговий додаток.

Не маючи змоги бути особисто на Вашім шлюбі, пересилаю отсих кілька слів і остаю з належною пошаною

Галактіон Чіпка.

P. S. — Хто з ближчих знайомих П. Т. Новоженців хотів би вислати привітну телеграму, тим подаю адресу: Madame et Monsieur Windsor. Tours, France

Спортові новинки.

Русь — БФТЦ Берегово 2:2. Перші товариські змагання після спадку з Державної Ліги, які грала Русь у Берегові, не принесли великої слави ужгородській дружині, бо замісць високої перемоги закінчились нерішеним вислідом. Якщо Русь має надію справді вернутись до Д. Л., то мусить у першу чергу подбати про власний доріст, щоб мати під рукою добрих молодих грачів.

Хто стане тренером Руси? Пригадуємо нашим читачам, що минулого року після успіхів Руси в дивізійних мистецтвах та у грах за вхід до Д. Л. покинув Русь її тренер Мазаль внаслідок непорозумінь із проводом клюбу. Щойно тепер, коли біда, провід С. К. Русь робить заходи, щоб придбати дружині нового тренера. Та виринув новий клопіт. Одні хочуть якогось чеського тренера, інші знову ж мадяра. Чия концепція переможе, не знати. Одначе коли тренером стане мадяр, тоді всі грачі мусітимуть говорити з ним і підчас змагань і на тренінґах по мадярськи, а Русь з імпортованими грачами і так уже не дуже така „руська"...

Криж гратиме проти Спортклюбу. Як ми вже повідомляли, союзний чеський капітан вставив змагуна Руси Крижа до запасної репрезентації Чехословаччини. Перший свій міжнародній виступ відбуде Криж на змаганнях Вінер Спортклюб-Львинята. (львинятами називають запасну репрезентацію Чехословаччини). Якщо Бокшай видоровіє, гратиме також у цій репрезентації.

Осіння рунда чеської Ліґи вже вильосована. Починається вона 22. серпня і скінчиться 28. листопада. На жаль, у цьому календарику нема вже Руси.

Мистецтва юніорів у Ужгороді. Русь — УАЦ 3:0 (0:0). Ворота добули Тоут і Пліщка. У. Т. К. С. П. — УМТЕ 6:0.

Шмелінг — Браддок. Сьогодні, в четвер, мають відбутися в Ню Йорку боксерські змагання між Шмелінгом і Браддоком за мистецтво світа. Речинець визначений нюйорською боксерською комісією. Браддок бойкотує і заявив журналістам, що не стане до змагань. Шмелінг також уже не вірить у те, щоб Браддок станув до бою. Якщо Браддок справді не стане до метчу, стратить мистецтво світа

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" п/у арт. пров. В. Блавацького.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
С. „Дому Н." 4. VI. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона.
С. „Просв." 5. VI. Муравлі.
С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко.
З Мостів театр загостить до Сокаля.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котка.

4. VI. Хирів.
5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Пятниця, 4. VI. год. 8. веч. „Король".
Субота, 5. VI. год. 8. веч. „Король".

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лено" (із тайн царської охрани).
АТЛЯНТІК: „Венецькі ночі".
ВАНДА: „Рапсодія Балтику", „Цісарева і я".
ҐРАЖИНА: „Справа 444-х", „Вулиця наліщик".
ЕВРОПА: „Панна Петрусь".
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Іх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Виквод" з Павлою Веселі та „Чорна рука".
МІРАЖ: „Китярка з Пратеру", „Тайна д-ра Чандлера".
МУЗА: „Адміралів син".
ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє".
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ПАН: „Циганське дівча" із Флипом і Флапом.
РАЙ: „Пепі" комедія.
СВІТ: „Ада це не личує" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Той, що знав" і ревія.
ТОН: „Чарівниця із Салему".
УТІХА: „Зацькована" та ревія „Венецькі ночі".
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Еґерт

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбурґ".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 4. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.14 Розр. музика, 17.00 Данські пісні у вик. Веєке, 20.10. 21.00 Розр. концерт (орх., хор, солісти, форт. віол., арфа), БІЛГОРОД (437) 18.40 Хор, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Спів, 19.40, 20.00 Нар. музика, 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт. 15.15 Тріо оп. 1. 1. Бетовена, 17.30 Вок. концерт (сопр. альт). 19.25 Легка музика, 22.05, 21.00 „Залюблені пропали" ком. Порґеса 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Діточі пісні, 15.40 Веселі мадриґали й танки 17. ст., 18.15 Шубертові твори, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Концерт солістів, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Оперова музика, 22.00 Концерт військ. орх. МІНХЕН (405) 12.00 Розр. музика, 16.10 Веселе муз. пополудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, 20.10, 21.0 Вечір нім. музики, ПРАГА (470) 17.00 Смичк. квінтет, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 17.30, 18.30, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Спів, 14.30, 15.00 „Монсіє Кодома" комедія Трістана Бернара, 16.00 Камер. музика, 18.45 Скрипка, віол., 20.30 Форт., РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Княжна чардаша" оп. Леґара.

Субота, 5. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30 Для дітей, 19.00 Вечірній гомін, 19.25 Китиця веселих мельодій, 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Вок. концерт, 20.40, 21.00 Сербський вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Скрипка, 18.30 Орх. концерт, 21.20 Циг. музика, 22.40 Популярні оп. мельодії БРЕСЛЯВ (316) 20.10, 21.00, 22.00 „Веселі кумоньки з Віндсору" оп. Ніколаї. ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10, 19.30 Розр. концерт, 15.15 Хор, 18.00 Нар. пісні, 20.25, 21.00, 22.00 „Дер Гіммель фолер Ґайґен" весела ревія, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Нар. мельодії, 20.10, 21.00 „Як вам подобається", розр. концерт, КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 Для закарпатських дітей, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „І дзіканті делля монтаня" оп. Кастельнуово-Тедеско, МІНХЕН (405) 8.30 9.00 Веселі мельодії, 14.45, 15.00 Муз. калейдоскоп, 20.10, 21.00 Веселий вечір ПРАГА (495) 16.45 Театр для дітей. 17.55 18.00 Веселий концерт солістів, 19.35 20.00 Музична розр. програма, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15, 19.45 Спів, 16.30 Театр для дітей, 20.15 Давні фр. пісні, 20.30 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 4. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Колеґіюм Нобіліюм, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Сарасате: Романца Андалюза, гр. пл., 12.20 Комунікат львівської Хліборобської Палати 12.35 Оп. фантазії у вик. орх., 13.35 Із оперРиш. Ваґнера, гр. пл., 11.35 Трохи пісні, трохи слова (скринька для дітей і гр. пл.), 14.55 Львівська біржа, 15.00 Легка музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Гутірка з хорими. **16.15 „Пісня про Гамалію", літ.-муз. авдиція Волод. Ковальчука та Зб. Ліпчинського у вик. артистів львівського театру, хору й орх.,** 16.45 Золотий ювилей польського історичного т-ва, 17.00 Солісти: спів, скр., форт., 17.50 Наші дерева: Тис, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Російські казочки, з гр. пл., 18.30 Мода, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 З камер. музики, гр. пл., 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розривковий концерт: орх., спів, форт.; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.45 Битва за Хорунжанку (докінч.), 22.00 Орхестри та солісти, гр. пл., 22.50 Ост. вістки веч. денника, метеор. вістки, оглад преси, 23.00 Легка й танк. музика, з гр. пл., 23.15 Танк. музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Субота, 5. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Хліборобська скринька, 12.25 Розривкова орхестра, 14.00 Концерт бажань: Наша програма, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Весела авдиція для дітей: Хто зів пляцок з черешнями, 16.30 Солісти: скрипка, форт., 17.00 Екзотичні мельодії у вик. орх., 17.50 Торфовища над Вартою, 18.00 Про Червоний Хрест, 18.05 Юрандів хор з гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Ліхтарник" на осн. Сенкевича, 19.35 Актуальна гутірка, 19.45 Спортові вістки, 20.00 Симфонічний концерт, у перерві в год. 20.40 Вечірній денник, 21.45 Літературні новини, 22.00 Муз. мозаїка, спів, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, оглад преси 23.00, 23.30 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·23, 88·80, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·22—289·50, Франки фр. 23·60—23·46, Франки швайцарські 120·90—120·10, Фунти анґл. 26·11—25·95, Гульдени данц. 100·20—99·30, Корони ч. 18·20—17·60. Кор. дан. 116·54—115·70, Кор. норв. 131·13—130·15, Корони шв. 134·63—133·65, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шил. австр. 98·20—97·60, Марки нім. сріб. 136·20, 134·00, Тель Авів 26·08—25·80.

Акції.

Банк Польський 101·00, Лільпоп 12·25, Цукор 29·25, 29·00, Вуголь 18·50, Норблин 55·00, Стараховичі 28·25. Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·25, серія 2 ем. 64·00, серія 83·75, 5 конверс. 6 дол. 53·00, купон 18·49, 4 прем. 38·25, 37·75, 7 стабіл. 170·00, купон 22·63, 4 консолід. 53·50, 53·75, Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз повідомляє, що від 1. червня ціни на масло не ставить.

Молоко 17—18
Яйця ·65—275

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко слаба, на яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 1 VI ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вгору 1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без запилку на ногах від 1.50 кг вгору 1·05 зол.
Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, виймаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480—
Остання сторінка 1/2	зол. 260—
Остання сторінка 1/4	зол. 130—
Остання сторінка 1/8	зол. 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.